

3 1761 08128268 3

UNIVERSITY
OF
TORONTO
LIBRARY

AUSGEWÄHLTE POETISCHE TEXTE DES ALTEN TESTAMENTES

IN METRISCHER UND STROPHISCHER GLIEDERUNG
ZUM GEBRAUCH IN VORLESUNGEN UND SEMINAR-
ÜBUNGEN UND ZUM SELBSTSTUDIUM

HEFT 1

DIE DICHTUNGEN JESAIAS

HERAUSGEGEBEN

VON

LIC. DR. W. STAERK
PRIVATDOZENTEN IN JENA

LEIPZIG

J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG

1907

Von demselben Verfasser erschien 1894 in unserm Verlage:

Das Deuteronomium, sein Inhalt und seine literarische Form.

Eine kritische Studie. (VII, 119 S.) 8°.

4—

Bible
comment (67)
Isaiah
S.

AUSGEWÄHLTE POETISCHE TEXTE DES ALTEN TESTAMENTES

IN METRISCHER UND STROPHISCHER GLIEDERUNG
ZUM GEBRAUCH IN VORLESUNGEN UND SEMINAR-
ÜBUNGEN UND ZUM SELBSTSTUDIUM

HEFT 1

DIE DICHTUNGEN JESAIAS

HERAUSGEGEBEN

VON

LIC. DR. W. STAERK
PRIVATDOZENTEN IN JENA

231603
—
22.4.22.

LEIPZIG
J. C. HINRICHS'SCHE BUCHHANDLUNG
1907

Druck von W. Drugulin in Leipzig.

Germany

VORBEMERKUNG.

Seit dem Erscheinen von E. Sievers' grundlegenden Studien zur hebräischen Metrik sind nun bald sechs Jahre verflossen, ohne daß von nachhaltiger Wirkung derselben auf die textkritische und exegetische Arbeit am Alten Testament die Rede sein kann. Was man — von rühmlichen Ausnahmen abgesehen — noch immer in Kommentaren und Textausgaben über hebräische Metrik zu lesen bekommt, fällt allermeist unter das Urteil, das S. über die metrischen Produktionen seiner Vorgänger (Metr. Stud. S. 85) gefällt hat: ihre Werke seien „Konglomerate von gezählten Silbenhaufen von rhythmisch indifferenter Form und Dauer“. Diese Tatsache, von der auch der neueste Beitrag zur hebräischen Metrik bei aller Energie in der Erfassung der hier vorliegenden großen Aufgaben Zeugnis ablegt¹, entspricht in keiner Weise der Bedeutung der uns von Sievers' besonderem rhythmischen Charisma gebotenen Hilfe zum Verständnis der alttestamentlichen Poesie, und sie kann nur dazu führen, den Wert seiner grundsätzlichen Erkenntnisse über der berechtigten Kritik an Einzelheiten immer mehr außer acht zu lassen.

Der Herausgeber hält es darum für gerechtfertigt, eine Reihe von Arbeiten vorzulegen, in denen die grundlegenden Erkenntnisse, die wir Sievers verdanken, praktisch verwertet und weitergeführt worden sind. Seine Absicht ist, in loser Reihenfolge die wichtigsten Texte aus der prophetischen, epischen, lyrischen und didaktischen Dichtung in metrischer Gestalt zu veröffentlichen. Dabei hat er sein Hauptaugenmerk auf die Benutzung dieser Texte in akade-

---

¹ C. Ludwig, *die psalmis delectis emendatius ac metricè edendis* (Programm des Gymnasium Ernestinum zu Gotha 1907).

mischen Vorlesungen, speziell bei Seminarübungen, wo der formal-ästhetischen Seite der at. Literatur größere Aufmerksamkeit gewidmet werden kann, gerichtet.

Selbstverständlich ist in diesen metrischen Texten auch zu den Fragen der Text- und Literarkritik Stellung genommen. Eins ohne das andere ist ja gar nicht möglich. Der Wert der Metrik für erstere wird zur Zeit noch kaum hier und da in Einzelfragen erkannt, geschweige denn prinzipiell als konstitutiver Faktor anerkannt, und ist doch so überaus wichtig — mindestens zur Rehabilitierung so manches, von einer unmethodischen, weil voreingenommenen Kritik verworfenen Textes! Und daß man die metrische Struktur eines Gedichtes nicht zu Gehör bringen kann, — es handelt sich um Texte, die man mit dem Ohre aufnehmen muß! — wenn man es nach jedem zehnten oder zwanzigsten Verse durch einen erzprosaischen Exegeten oder die erbaulichen Reimereien eines späteren Lesers der heiligen Schriften unterbrochen werden läßt, braucht kaum erst besonders hervorgehoben zu werden.

Der vorliegende Text (sowie die später folgenden) basiert auf den von der Kittel'schen Biblia Hebraica (Leipzig, Hinrichs) aufgenommenen Emendationen und Konjekturen. Darüber hinauszugehen, hat sich Verf. nur selten entschließen können, weil er mit andern der Überzeugung ist, daß man unleserlich gewordene Texte nicht durch Erraten von irgendwelchen Wörtern, die wohl einmal im Textzusammenhang gestanden haben können, heilen, sondern sich der *ars nesciendi* befleißigen soll. Die metrischen Ausgaben setzen also eigentlich die Kittel'schen Texte voraus, können jedoch selbstverständlich in Verbindung mit jeder andern hebräischen Bibel gebraucht werden. Es darf aber wohl die Hoffnung ausgesprochen werden, daß die neue Biblia hebraica, deren Bücher ja für wenige Groschen einzeln käuflich sind, bald ausschließlich von den Studierenden gebraucht werden wird. Das wäre der beste Dank für diese überaus wertvolle Gabe, der nur Unverstand und Nörgelsucht zum Vorwurf machen kann, daß sie nicht so geworden ist, wie der verehrte Herausgeber sie anfänglich geplant hatte.

Über die Einrichtung der metrischen Ausgaben sei hier folgendes kurz bemerkt:

Der massorethische Text ist, im Anschluß an die überlieferte Ordnung in den Büchern, in einzelne Abschnitte zerlegt, deren jeder eine geschlossene Gedankengruppe bildet. Wo zusammengehörige Stücke versprengt überliefert sind, ist das in der Überschrift kurz bemerkt worden. Auf sachliche oder chronologische Gruppierung der einzelnen echten Stücke hat der Herausgeber mit Fleiß verzichtet, weil das eher verwirrt als belehrt. Bei derartigen kritischen Ausgaben spielt das subjektive Urteil in Fragen des Textes und der Echtheit sowieso eine hervorragende Rolle und darf nicht ohne Not überspannt werden.

Jedem Abschnitt ist eine Übersicht der darin enthaltenen metrischen Schemata, Perioden und Reihen, vorangestellt, und zwar in der Ordnung, wie sie im Gedicht auftreten, wobei aber die mehrfach verwendeten Formen nur je einmal angedeutet sind. Auch hierbei hat sich der Herausgeber Beschränkung auferlegt, indem er diese Schemata nur durch die Zahl der Tonsilben markiert hat. Der Grund dafür liegt in den vielen noch ungelösten Problemen der hebräischen Rhythmik. Die Menge der rhythmisch mehrdeutigen Verse, auf die wir in allen Teilen der poetischen Literatur stoßen, läßt es bei Textausgaben wie der vorliegenden ratsam erscheinen, auf durchgehende Rhythmisierung zu verzichten, um nicht das Ohr der Lernenden von vornherein auf bestimmte Taktverhältnisse festzulegen. Der Herausgeber wenigstens maßt sich nicht an, beispielsweise für alle Verse Jesaias den richtigen Rhythmus, sowohl was das Verhältnis der Hebungen und Senkungen als was die Eruierung der das Schema konstituierenden Tonsilben betrifft, gefunden zu haben. Des öfteren hat er deswegen in den Anmerkungen unter dem zweiten Strich darauf hingewiesen, daß der Rhythmus nicht klar bzw. mehrdeutig ist und die zur Wahl stehenden Schemata angegeben. Z. B. widerstrebt 30, 14^a und ^b im überlieferten Text allen Versuchen der Rhythmisierung wegen des harten Zusammenstoßes der Segolata שָׁבֵר und נָבֵל und wegen des unausstehlichen בְּמִכְתָּתוֹ, und man

wird hier kaum ohne energischen Eingriff in den Text auskommen, z. B. נבל in נְבִלִי korrigieren und danach den ganzen Stichos 14^a und 14^b umgestalten müssen. Oder wie soll man beispielsweise 30,6^c — nachdem die notwendige Umstellung der Objekte vorgenommen ist — rhythmisieren? Nach dem Schema

x ∟ x ∟ | x x ∟ x x ∟ || x x x ∟ x x ∟ x x ∟

oder nach dem Schema

x ∟ x x ∟ | x x ∟ x x ∟ || x ∟ | x x ∟ | x x x ∟ x x ∟ ?

Beides ist theoretisch möglich, denn וְאִצְרָתָם kann Doppelbetonung haben, aber was ist praktisch das richtige? In vielen derartigen und ähnlichen Fällen stehen wir vorläufig vor Problemen, die nur durch peinliche Einzeluntersuchungen gelöst werden können — eine wesentliche und dringend notwendige Ergänzung zu den Richtlinien, die Sievers in den §§ 109—239 seiner Studien gezogen hat.

Eine besondere Crux für die Metrik bilden die Segolat- und Pausaformen, über deren rhythmische Behandlung auch der Begründer der hebräischen Verslehre wohl noch nicht das letzte Wort gesprochen hat. Beide gehören deswegen am häufigsten zu den Wörtern (resp. Wortteilen) in den metrischen Texten, die unvokalisiert geblieben sind, zum Zeichen dafür, daß sie in ihrer traditionellen Vokalisierung und Nuancierung dem Rhythmus widerstreben, mithin anders ausgesprochen resp. betont werden müssen¹. Der Herausgeber ist der Überzeugung, daß sowohl das Gesetz von der rhythmischen Tonverschiebung — Zurückziehung bzw. Verschiebung des Wortaccents — als auch die metrische Kritik an den überlieferten Sprachformen grundsätzlich zu ihrem Rechte kommen müssen. Z. B. ein Vers wie 11,7^b ist ohne Tilgung der überlieferten Pausaform פָּתַן und Lesung mit schwebender Betonung resp. starker Tonverschiebung bei den von der

¹ Es sei ausdrücklich bemerkt, daß konsequente Tilgung der überlieferten unrhythmischen Formen nicht angestrebt worden ist. Es sind z. B. Formen wie דָּבַר, שֶׁק, אֶצְנִנִּי, תְּפִירָתִי, תַּעֲכֹכָה u. ä. stehen geblieben. Es muß genügen, hin und wieder auf das Problem, das in ihnen liegt, aufmerksam zu machen.

Grammatik geforderten Barytona תָּבֵן und פָּתֵן garnicht zu rhythmisieren. Man muß also lesen

(x)x˘ x˘x˘ | x˘ x˘x˘ || x˘x˘ x˘x˘ | x˘x˘ x˘x˘.

In 30, 15 a ist die Form תִּשְׁעִין rhythmisch ganz unmöglich und durch תִּשְׁעִי resp. תִּשְׁעִי zu ersetzen; 14, 24 erfordert, um den Gesetzen der Rhythmik zu entsprechen, die Tonverschiebung dimmīthī und jaʿaṣṭhī und die Lesung הֵית für הֵיתָה, also das Schema

x˘x˘ || x(x)x˘ x˘x˘ x˘x˘ | x˘x(x)x˘ x˘x˘ x˘x˘

Aus anderen Gründen ist in den Texten eine Reihe von Wörtern unvokalisiert geblieben, die metrisch unanständig sind: zunächst der Gottesname יהוה, dessen jüdisch-kultische Umlutung wissenschaftlich nicht in Betracht kommen kann, sodann solche Wortformen, deren Lesung entweder überhaupt zweifelhaft ist — z. B. 10, 34 das überlieferte בְּאֵדִיר — oder die eine andere Vokalisierung zulassen als die des massorethischen Textes, z. B. 32, 3 die Konsonantengruppe תִּשְׁעִינָה = תִּשְׁעִינָה. Auf diese Weise ist es möglich, das eigene Urteil des Lernenden anzuregen. Soweit sonst Emendationen und Konjekturen in den Text aufgenommen sind, sind sie durch Überstreichung der Wörter kenntlich gemacht.

Wenn sich im überlieferten Texte Glossen, Zusätze u. a. sinnstörende Einschübe finden, sind sie in den metrischen Ausgaben durch einen ° kenntlich gemacht und unter dem ersten Strich mit vorgesetzter kursiver Verszahl zusammengestellt.

Alle überlieferten sogenannten Accentzeichen sind, obwohl sie für das Studium der metrischen Formen nicht unwichtig sind, aus praktischen Gründen fortgeblieben, dagegen ist vom Maqqef ein freierer Gebrauch gemacht worden, um die Lesung der Verse zu erleichtern.

In [ ] sind bisweilen Buchstaben eingeschlossen, die für die rhythmische Lesung nicht in Betracht kommen, z. B. das ה in den Pluralsuffixen פְּנֵיהֶם, מַעֲלֵיהֶם u. a. Bei אֶשֶׁר, dessen Verkürzung zu שׁ nach des Herausgebers Meinung mindestens ebenso häufig ist wie die Aussprache der vollen nota accusativi, ist diese Aussprache zugleich durch unvokalisierten Druck angedeutet.

In [ ] stehende Verse oder Versgruppen bedeuten kritisch zweifelhaftes Gut, zu dessen gänzlicher Tilgung sich der Verf. nicht entschließen konnte.

In den Fällen, wo geschlossene Sinngruppen durch Einschübe aus andern, inhaltlich verwandten Dichtungen des Autors durchbrochen werden (vgl. z. B. 3,24), oder wo wir nichts weiter als eine lose Zusammenstellung von Einzelsprüchen resp. Fragmenten aus größeren Spruchgruppen vor uns haben (vgl. z. B. cap. 5,8ff.), sind die einzelnen Bestandteile des Abschnitts durch * * * von einander getrennt und in der Überschrift entsprechend kenntlich gemacht.

Reihen und Perioden bei Jesaia.

Nur rhythmisch eindeutige Verse sind in dieser Auswahl als Beispiele vorgeführt.

I. Reihen.

Zweier: $\times \times \angle \times \times \angle$ (5,6); $\simeq \times \times \times \angle$ (3,24); $\times \times \angle \times \times \times \angle$ (28,3).

Dreier: $\times \angle \times \angle \times \angle$ (1,20); $\times \angle \times \times \angle \times \times \angle$ (2,12);
 $\times \times \angle \times \angle \times \times \angle$ (10,33); $\times \times \angle \times \angle \times \angle$ (17,4).

Vierer: $\times \angle \times \times \angle$ | $\times \angle \times \times \angle$ (3,15); $\times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \angle \times \angle$ (3,16);
 $\times \times \angle \times \angle$ | $\simeq \simeq$ (8,1); $\times \times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \angle$ (17,5);
 $\times \angle \times \times \angle$ | $\times \angle \times \angle$ (30,1).

II. Perioden.

Vierer: $\times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \angle$ (1,19);
 $\times \times \angle \times \times \times \angle$ | $\times \times \times \angle \times \times \times \angle$ (2,3);
 $\times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \times \angle \times \times \angle$ (4,1); $\times \times \angle \simeq$ | $\times \angle \times \times \angle$ (17,13);
 $\times \times \times \angle \times$ | $\times \times \times \angle \times$ | $\times \times \times \angle \times \times \angle$ (5,2).

Sechser: a) $\times \angle \times \times \angle$ | $\times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \angle$ (5,4);
 $\times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \angle$ (8,8);
 $\times \angle \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \times \times \angle$ (9,7);
 $\times \times \angle \times \angle$ | $\times \angle \times \angle$ | $\times \angle \times \times \times \angle$ (10,32);
 $\simeq \times \times \angle$ | $\times \times \angle \times \angle$ | $\times \angle \times \times \angle$ (4,1);
 $\simeq \times \angle$ | $\times \angle \times \angle$ | $\times \times \angle \times \angle$ (17,11).
b) $\times \angle \times \angle \times \times \angle$ | $\times \angle \times \angle \times \angle$ (1,9 vgl. 1,2f. u. 12. 2,8. 3,1 u. ö.)¹.

¹ In den vorangestellten Schemata nicht immer vom Doppeldreier besonders unterschieden.

Symmetrische Perioden.

Doppeltzweier¹: $x x \angle x x \angle \parallel x x x \angle x x x \angle$ (1,24);
 $x \angle x \angle \parallel x x x \angle x \angle$ (6,8);
 $x x \angle x x x \angle \parallel x x \angle x x x \angle$ (7,19);
 $x x \angle x x \angle \parallel x x \angle x x \angle$ resp.
 $x \angle x x \angle \parallel x \angle x x \angle$ (9,2);
 $x \angle x x \angle \parallel x \angle x x \angle$ (32,14).

Doppeldreier: $x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle x \angle$ (3,1);
 $x x \angle \approx x \angle \parallel x \angle \approx x x \angle$ (1,3); $x x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle x \angle$ (2,2);
 $x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle x x \angle$ (2,12);
 $x x \angle x x \angle x x \angle \parallel x x \angle x x x \angle x x x \angle$ (2,14);
 $x x x \angle x \angle x x \angle \parallel x x \angle x x x \angle x x \angle$ (9,4);
 $x x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle x x \angle$ (10,2) usw.

Doppelvierer: $x \angle x x \angle \mid x x \angle x \angle \parallel x \angle x x \angle \mid x x x \angle x \angle$ (1,5)
 $x x \angle \approx \mid x \angle x x \angle \parallel x x \angle \approx \mid x x \angle x x \angle$ (5,26)
 $x x \angle x x \angle \mid x x x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle \mid x x \angle x x \angle$ (9,6)
 $x \angle x \angle \mid x x \angle \approx \parallel x \angle x \angle \mid x x \angle x \angle$ (22,13)
 $x \angle x x \angle \mid x \angle x \angle \parallel x x \angle x x \angle \mid x x \angle x \angle$ (28,27) usw.

Asymmetrische Perioden.

Fünfer 3:2: $x \angle x x \angle x x \angle \parallel x \angle x x \angle$ (1,21)
 $x x x \angle x x \angle x \angle \parallel x x x \angle x \angle$ (3,16)
 $x x \angle x x \angle x x \angle \parallel x x \angle x x \angle$ (5,2)
 $x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle$ (10,5) usw.

Fünfer 2:3: $x x \angle x x (x) \angle \parallel x x \angle x (x) \angle x x \angle$ (5,21)
 $\approx x x \angle \parallel x \angle x \angle x x x \angle$ (8,16)
 $x x \angle x x \angle \parallel x x \angle x x \angle x x \angle$ (10,31)
 $x x \angle x x \angle \parallel x x x \angle x \angle x (x) \angle$ (17,2). Sichere Beispiele hierfür selten!

Siebener 4:3: $x \angle x x \angle \mid x \angle x \angle \parallel x \angle x x \angle x (x) \angle$ (2,3)
 $x x x \angle x \angle \mid x x x \angle x x \angle \parallel x x \angle x \angle x x \angle$ (2,21)
 $x x \angle x x \angle \mid x \angle x x x \angle \parallel x x \angle x \angle x x \angle$ (3,17) usw.

Siebener 3:4: $x x \angle x \angle x \angle \parallel x x \angle x x \angle \mid x (x) \angle x \approx$ (3,24)
 $x \angle x x \angle x \angle \parallel x x \angle x \angle \mid x x \angle x \angle$ (6,10)
 $x x (x) \angle x \angle x x \angle \parallel x \angle x \angle \mid x x \angle x \angle$ (7,16)
 $x x \angle x x \angle x \angle \parallel x x \angle x x \angle \mid x x x x \angle x x x \angle$ (7,19) usw.

¹ Bei diesem Schema muß allerdings die Möglichkeit offen gehalten werden, daß die betr. Verse Fünfer resp. Doppeldreier sein sollen oder sich mit vorhergehenden Rhythmen zu einer längeren Periode verbinden, cf. 32,14.

40. 32,15—20.

..... || / / | / / (?)
 / / / || / / /
 / / | / / || / / | / /

.....¹⁵ עַד־יַעֲרָה עָלֵינוּ רוּחַ מְמָרוֹם

וְהָיָה מְדַבֵּר לְכַרְמֵל וּכְרָמָל לַיַּעַר יִתְשֹׁב

¹⁶ וְשָׁכֵן בַּמְדַּבֵּר מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּכַרְמֵל תֵּשֵׁב

¹⁷ וְהָיָה

מַעֲשֵׂה הַצִּדְקָה שְׁלוֹם וְעִבְרַת הַמִּשְׁפָּט׃ בְּטָחוֹת׃

¹⁸ וַיֵּשֶׁב עַמִּי בְּנוֹהַ שְׁלוֹם וּבְמִשְׁפָּנוֹת מְבֹטָחִים וּבְמִנוּחַת שְׁאֲנוֹת׃

²⁰ אֲשָׁרֵיכֶם זָרְעִי עַל־כָּל־מֵיִם מִשְׁלַחֵי רֶגֶל־הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר

וַיֵּרֶד בְּרֹדֶת הַיַּעַר וּבִשְׁפֵלָה תִשְׁפַּל הָעִיר ¹⁹ || עַד־עוֹלָם ^b || הַשָּׁקֵט ^a ¹⁷

הַן¹

לְצֶדֶק וּמֶלֶךְ מֶלֶךְ וְשָׂרִים לְמִשְׁפַּט יִשְׂרָאֵל*

וְהָיָה²

אִישׁ כְּמִחְבֵּא רוּחַ וְגִבֹּר כְּסִתֵּר מִזֶּרֶם

כְּפִלְגֵי מַיִם בְּצִיּוֹן כְּצֵל סֶלַע-כֶּבֶד בְּאַרְצָא עֵיפָה

וְלֹא תִשְׁעִינָה עֵינֵי רְאִים וְאֲזִנֵּי שְׁמָעִים תִּקְשַׁבְנָה³וְלִבָּב נִמְהָרִים יָבִין לִדְעַת וּלְשׁוֹן עֲלָגִים תִּמְהָרֶה צִחוֹת⁴וְלֹא-יִקְרָא עוֹד לְנָבֵל נָדִיב וּלְכִילִי לֹא-יֹאמֶר שׁוּעַ⁵

[כִּי-נָבֵל נָבְלָה יִדְבֹר וְלִבּוֹ יַעֲשֶׂה-אוֹן

לַעֲשׂוֹת חֲנָף וְלִדְבֹר אֱלֹהִיהוּה תוֹעָה

לְהַרְיֵק נֶפֶשׁ רָעֵב וּמִשְׁקָה צָמָא יַחְסִיר

וְכִלֵּי כִלְיוֹ רָעִים הוּא זְמוֹת יַעַץ⁷

לְחַבֵּל עֲנִיִּים בְּאִמְרֵי שֹׁקֵר וּבְדִבְרֵי אֲבִיוֹן מִשְׁפָּט

וְנָדִיב נְדִיבוֹת יַעַץ וְהוּא עַל-נְדִיבוֹת יָקוּם⁸

39. 32,9—14.

⎵	⎵		⎵	⎵		⎵	⎵		⎵	⎵
	⎵	⎵	⎵	⎵		⎵	⎵		⎵	⎵
	⎵	⎵	⎵	⎵		⎵	⎵			
	⎵	⎵				⎵	⎵	⎵		
	⎵	⎵				⎵	⎵			

נָשִׁים שְׂאֵנֻנוֹת שְׁמַעְנָה קוֹלִי בְּנוֹת בְּטָחוֹת הֶאֱזִינָה אִמְרָתִי⁹יָמִים עַל-שָׁנָה תִּרְנֹנָה כִּי-כָלָה בְּצִיר אֶסֶף כְּלִי-יָבוֹא¹⁰תִּרְדֶּה שְׂאֵנֻנוֹת רִנָּה בְּטָחוֹת פִּשְׁטָה וְעָרָה חֲגוּרָה¹² וְסִפְדָּה¹¹עַל-שָׂדֶה חֶמֶד עַל-נֶפֶן פְּרִיָּה¹³ עַל-אֲדָמַת עָמִי שְׁמִיר תִּעֲלֶה

עַל-כֹּל בְּתִי מִשׁוּשׁ קָרְיָה עֲלִיזָה

כִּי-אַרְמוֹן גִּטֹּשׁ הֶמּוֹן עִיר עֲזָב¹⁴

עָפַל וּבַחֲן הָיָה מַעֲרָה? עַד-עוֹלָם

מִשׁוּשׁ פְּרָאִים מְרַעֶה עֲדָרִים*

עַל-שָׂרִים¹² || עַל-חֲלָצִים¹¹ || בְּטָחוֹת¹⁰ || קִמְנָה⁹ || לְדִבְרֵי⁴
 בְּעַד מַעֲרוֹת¹⁴ || כִּי¹³ || כִּי¹² || קוֹץ^{13 a}.

* Die rhythmische Härte des 1. Halbstichos ließe sich durch die Lesung
 הנה לְצֶדֶק vermeiden. — Ob הַן ursprünglich ist? Besser wohl הנה.

** Oder Doppelvierer nach Ausscheidung des schließenden עַד-עוֹלָם?

Staerk, Jesaia.

e) 31,1-3.

/ / / || / /
 / / / || / / | / /
 / / | / / || / / /
 / / / || / / /
 / / /

י הוי

הִירְדִים מִצְרִים לַעֲזָרָה וְעַל־סוּסִים יִשְׁעֵנּוּ
 וַיִּבְטְחוּ עַל־רֶכֶב כִּי־רָב וְעַל פָּרָשִׁים כִּי־עָצְמוּ מְאֹד
 וְלֹא שָׁעוּ עַל־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־יְהוָה לֹא דָרְשׁוּ
 וְגַם־הוּא חָכָם וַיְבִיא רָע וְ[אֵת] דִּבְרָיו לֹא הִסִּיר
 וְקָם עַל־בֵּית מְרַעִים וְעַל־עֲזָרַת פָּעֲלֵי אוֹן
 וּמִצְרִים אָדָם וְלֹא־אֵל וְסוּסֵי[ה]ם בָּשָׂר וְלֹא־רוּחַ
 וַיְהוֶה יִטָּה יָדוֹ וְכָשַׁל עֲזָרָה וְנָפַל עֲזָרָה
 וַיִּחַדְּדוּ כָּלֶם יִכְלִיוּן

37. 31,4-5. 8^a.

/ / / || / /
 / / || / /
 / / | / / | / /
 / / | / / || / / /

כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי

בְּאֶשֶׁר יִהְיֶה הָאָרֶץ וְהַכְּפִיר עַל־טְרָפוֹ
 אֲשֶׁר יִקְרָא עָלָיו מְלֹא רַעִים
 מִקְוֵלָם לֹא־יִחַת וּמִהַמּוֹנִם לֹא־יַעֲנֶה
 כִּי־יִגַּן יְהוָה צְבָאוֹת גִּנּוֹן וְהִצִּיל פְּסוּחַ וְהַמְלֵט*
 וְנָפַל אֲשׁוּר בְּחָרֵב לֹא־אִישׁ וְחָרֵב לֹא־אָדָם תִּאֲכָלְנוּ

38. 32,1-8.

/ / / || / / /
 / / / || / / | / /
 / / | / / || / / /
 / / | / / || / / | / /

בְּצִפְרִים 5 a α || כֵּן יִרְדֵּי יְהוָה צְבָאוֹת לְצַבָּא עַל־הֶרֶצִּיּוֹן וְעַל־גִּבְעָתָה b 4
 עַל־יְרוּשָׁלַם 5 a β || עֲפֹת

* Oder Doppelvierer, falls על(י) ירושלם echt, u. צבאות Glosse ist?

d) 30,8—17.

/	/	/		/	/
/	/		/	/	
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/

וְעֵתָהּ בּוֹא כְתֻבָּהּ וְעַל־סֵפֶר חֻקָּהּ

וְתִהְיֶה לְיוֹם אֲחִירֹן לְעֵד עַד־עוֹלָם

9 כִּי־עַם מְרִי־הוּא בָּנִים כְּחָשִׁים בָּנִים לֹא־אָבוּ שְׂמוֹעַ תּוֹרָתִי

10 [א][ש][ר]־אָמְרוּ לָרְאִים לֹא־תֵרְאוּ וְלַחֲזִים לֹא־תִחֲזֹוּ נִכְחֹת

נִבְרָו חֲלָקוֹת חֲזֹו מִהַתְלֹות 11 סוּרוּ מִנִּי־דָרֶךְ הַטּוּ מִנִּי־אֶרֶץ

הַשְּׁבִיתוּ מִפְּגִינוּ אֶת־קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל

12 לָכֵן [כֹּה אָמַר קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל]

יַעַן מֵאִסְכֶּם בְּדָבָר הַזֶּה

נִתְבַּטַּחְתִּי בַּעֲקָשׁ וְנִלְוֹז וְתִשְׁעֲנֵנוּ עָלָיו

13 לָכֵן יִהְיֶה לָכֶם הָעוֹן הַזֶּה

כַּפְרִץ נָפַל נִבְעָה בַּחוּמָה נִשְׁנָבָה

[א][ש][ר]־פִּתְאֹם לִפְתָּע יָבוֹא שִׁבְרָהּ

14 כִּשְׁבַר נִבְלִי יוֹצְרִים כְּתוֹת לֹא־יִחַמַּל

וְלֹא יִמְצֵא בְּמַכְתָּתוֹ חֶרֶשׁ

לַחֲתוֹת אֵשׁ מִיָּקוֹד וְלַחֲשׂוֹף מִיּוֹם מִגְבָּא

15 כִּי כֹה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה קְדוּשׁ יִשְׂרָאֵל

בְּשׁוּבָה וְנִחַת תִּשְׁעֲנוּ בְּהִשְׁקֹט ו[ב]בִּטְחָה תִּהְיֶה גְבוּרַתְכֶם

וְלֹא אֲבִיתֶם 16 וְתֹאמְרוּ לֹא

כִּי־עַל־סוּם נָנוּס עַל־כֵּן תִּנּוּסוּן

וְעַל־קַל גִּרְבִּי עַל־כֵּן יִקְלוּ רַדְפֵיכֶם

17 מִפְּגִי־נִעֲרַת חֲמֹשֶׁה תִּנּוּסוּן עַד־אִם נִוְתַרְתֶּם

כַּתָּרֶן עַל־רֹאשׁ הָהָר וְכַגִּם עַל הַגְּבָעָה*

אֵלֶּף 17 || וּשְׁבָרָהּ 14 || לָנוּ ב || לָנוּ a 10 || יְהוִה 9 || עַל־לֹחַ אֹתָם 8
אֶחָד מִפְּגִי נִעֲרַת אֶחָד.

* Obige Gliederung ist nur ein Versuch, die metrische Gestalt von
13—17 wiederzugewinnen.

וַיֹּאמְרוּ מִי־לָנוּ וּמִי יִדְעֵנוּ
 16] הַפִּכְכֶם אִם־כָּחֶמֶר הַיֵּצֵר יַחֲשָׁב
 כִּי־יֹאמַר מַעֲשֵׂה לַעֲשֹׂהוּ לֹא־עָשָׂנִי וַיֵּצֵר אֶמֶר לִיצְרוֹ לֹא־הָבִין*

b) 30,1—5.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{—} & \text{—} & & & \text{—} & \text{—} & & \\ \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} \\ & & & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & & \text{—} & \\ & & & \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} & & \text{—} & \\ \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} & (?) & \end{array}$

הוּי¹

בָּנִים סוֹרְרִים נָאֻם יְהוָה
 לַעֲשׂוֹת עֲצָה וְלֹא מְנִי וְלִנְסֹךְ מִסִּכָּה וְלֹא רוּחִי
 לְמַעַן סְפוֹת חֲטָאת עַל־חֲטָאת
 2 הַהֹלְכִים לָרֶדֶת מִצְרִים וּפִי לֹא שָׁאֲלוּ
 לַעֲזֹז בְּמַעֲזוֹ פִרְעֹה וְלַחֲסוֹת בְּצֹל מִצְרִים
 3 וְהָיָה לָכֶם מַעֲזוֹ לְבִשָּׁת וְהַחֲסוֹת לְכָלמָה
 4 כִּי־הָיוּ בְּצֹעַן שְׂרִירִים? וּמִלֹּאכִיו? חֲנָם יִגִּיעוּ(?)
 בָּלֶם הִבְיִאוּ שִׁי [ע]־לֵעַם לֹא־יִזְעִיל[וּ] לָמוּ
 לֹא־לָעֶזֶר וְלֹא לְהִזְעִיל כִּי־לְבִשָּׁת וְגַם לְחַרְפָּה

c) 30,6—7.

$\begin{array}{cccc|cccc} & & & & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ & & & & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & & & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} \\ & & & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} \end{array}$

6] . . . .? בַּהֲמוֹת? נִגְבַּ [בְּאַרְץ צָרָה וְצוּקָה]

לְבִיָּא וְלִישׁ נִהֵם אֶפְעָה וְשָׂרָף מְעוֹפֵף
 יִשְׁאוּ חִיל[יָה]ם עַל־כִּתְּף עִירִים וְאוֹצְרֵתָם עַל־דְּבִשָּׁת גְּמָלִים**
 עַל־עַם לֹא־יִזְעִיל[וּ] 7 הִבֵּל וְרִיק יַעֲזוּר[וּ] +
 [לָכֵן קָרָאתִי לְזֹאת רֵהֵב הַסַּבָּת]

וּמִצְרִים 7 || מִשָּׂא 6 || בְּצֹל־מִצְרִים || פִּרְעֹה 3

* Oder mit starker Sinnbetonung von לא 2 Fünfer? Beide Arten der Rhythmisierung sind gleich hart, daher Stichos 16^a und ^b kaum original.

** Oder Siebener?

† Doppeldreier?

[וְהָיָה]

כְּאִיֵּב מֵאַרְצֵי קוֹלֶךָ וּמַעֲפָר אֲמָרְתָּךְ תִּצְפָּצֶנָּה]

* *

וְהָיָה⁵לְפֶתַע פִּתְאֹם ⁶מֵעַם יְהוָה [צָבָאוֹת] תִּפְקֹד

בְּרַעַם וּבְרַעַשׁ וְקוֹל גְּדוֹל סוֹפָה וּסְעָרָה וְלִהְב־אֵשׁ אוֹכְלָה

* *

⁹הִתְמַהוּ וּתְמַהוּ הִשְׁתַּעֲרוּ וּשְׁעָרוּ שְׂכָרוֹ וְלֹא-יוֹן נָעוּ וְלֹא שָׁכַר¹⁰כִּי-נִסְךָ עָלֵיכֶם יְהוָה רוּחַ תִּרְדָּמָה

וַיַּעֲצֹם אֶת-עֵינֵיכֶם וְאֶת-רְאשֵׁיכֶם כָּסָה

¹¹נִתְּהִי לָכֶם חֲזוֹת הַכֹּל בְּדִבְרֵי הַסֵּפֶר הַחֲתוּם

35. 29,13—14.

/	/		/	/	/
/	/	/		/	/
/	/	/		/	/

¹³וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי

יַעַן כִּי-נִגַּשׁ הָעָם הַזֶּה בְּפִי

וּבִשְׁפָתָיו בְּבֹד[ו]נִי וְלִבּוֹ רַחֵק מִמֶּנִּי

וְתַהוּ יִרְאָתָם אֵתִי מִצּוֹת אֲנָשִׁים מְלֻמָּדָה

¹⁴לָכֵן

הִנְנִי יוֹסֵף לְהַפְלִיא הַפְּלֵא וּפְלֵא

וְאֶבְדָּה חֲכָמַת חֲכָמָיו וּבִינַת גִּבּוֹרֵי תִסְתַּתֵּר

36. 29,15—16. 30,1—17. 31,1—3.

a) 29,15—16.

/	/		/	/		/	/	/
			/	/		/	/	
[? /	/		/	/		/	/	/ ?]

¹⁵הָיָה

הַמַּעֲמִיקִים מִיְהוָה לְסֹתֵר עֲצָה וְהָיָה בְּמַחֲשָׁף מַעֲשֵׂי[ה]ם

אֶת-⁵ IO b || וְהָיָה | בְּאֶבֶק דֶּק הַמֶּזֶן וְרוּךְ וּכְמִץ עֶבֶר הַמֶּזֶן עָרִיצִים ⁵
 אֶת-הָעַם-הַזֶּה IO c || הַחֲזִים IO || הַנְּבִיאִים

33. 28,23—29.

∠	∠	∠		∠	∠	∠
∠	∠	∠		∠	∠	∠ ∠
∠	∠	∠		∠	∠	
∠ ∠	∠ ∠		∠ ∠	∠ ∠		

²³ הָאֲזִינוּ וּשְׁמְעוּ קוֹלִי תִקְשִׁיבוּ וּשְׁמְעוּ אִמְרָתִי

²⁴ הַכֹּל־הַיּוֹם יִחְרַשׁ הַחֶרֶשׁ יִפְתַּח וַיִּשְׁדָּד אֲדָמָתוֹ

²⁵ הָלֹא אִם־שׁוּהָ פְּנִיָּה וְהִפִּיץ קֶצֶחַ וְכַמֵּן יִזְרַק

וְשֵׁם חֲטָה׃ וּשְׁעָרָה׃ וְכִסְמַת גְּבֻלָּתוֹ

²⁶ וַיְהוֹה יִסְרוּ לַמֶּשֶׁפֶּט אֱלֹהֵיו יִזְרְנוּ

²⁷ כִּי־לֹא בַחֲרוּץ יוֹדֵשׁ קֶצֶחַ וְאוֹפֵן עֲגָלָה עַל־כַּמֵּן יוֹסֵב

כִּי־בַמַּטָּה יִחַבֵּט קֶצֶחַ וְכַמֵּן בַּשֶּׁבֶט

²⁸ (?) . . . . . לַחֵם יוֹדֵק כִּי־לֹא לִנְצַח דֹּשׁ יְדוּשְׁנוֹ

? וְהֵמָּה? גִּלְגָּל עֲגָלָתוֹ וּפָרָשׁוֹ וְלֹא יִדְקְנוּ

²⁹ גַּם־זֹאת מִעַם־יְהוָה יֵצֵא הַפֶּלֶא עֲצָה תִּגְדִּיל תּוֹשִׁיָּה

34. 29,I—4^a. 5^b. 6. 9—II^a.

∠	∠		∠	∠	∠ (?)					
∠	∠	∠		∠	∠					
∠	∠	∠		∠	∠ ∠					
	∠	∠		∠	∠					
∠	∠		∠	∠		∠	∠		∠	∠
∠	∠		∠	∠		∠	∠	∠		

¹ הָיִי

אֲרִיאל אֲרִיאל קְרִיַת תָּנָה דָּוִד

סִפּוֹ שָׁנָה עַל־שָׁנָה חַגִּים יִגְקֹפוּ

² וַהֲעִיקוּתִי לֹאֲרִיאל וְהִיָּתָה תִּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה

וְהִיָּתָה לִי כֹאֲרִיאל ³ וְחִגִּיתִי כְדוֹר* עֲלִיךָ

וְצִרְתִּי עֲלֶיךָ מִצֵּב וַהֲקִימְתִי עֲלֶיךָ מִצֵּרֶת

⁴ וְשִׁפְלַת מֵאָרֶץ תִּדְבָּרִי וּמַעְפָּר תִּשָּׁח אִמְרָתְךָ

צְבֹאוֹת ²⁹ || נִסְמֵן ^b || שׁוּרָה ^a ²⁵ || לִרְע ²⁴.

* כְּדוּיָד?

זָעִיר שָׁם זָעִיר שָׁם
לְמַעַן יִלְכוּ וְכָשְׁלוּ וְנִשְׁכְּרוּ וְנִלְכְּדוּ

[לָבָן]¹⁴

שָׁמְעוּ דְּבַר יְהוָה אֲנָשֵׁי לְצִוּן
מִשְׁלֵי הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר בִּירוּשָׁלַם

¹⁵ כִּי־אָמְרָתֶם

כָּרַתְנוּ בְרִית אֶת־מוֹת וְעַם־שָׂאֻל עָשִׂינוּ חוּזָה

שׁוֹט * שׁוֹטָף כִּי־יַעֲבֹר לֹא יִבְזָאנוּ

כִּי־שָׁמְנוּ כְזָב מַחֲסֵנוּ וּבִשְׁקָר נִסְתַּרְנוּ

[לָבָן]¹⁶

כֹּה־אָמַר אֱלֹהֵי יְהוָה

הִנְנִי יֹסֵד בְּצִיּוֹן אֶבֶן אֶבֶן בִּחִן

פֶּנֶת יִקְרָת מוֹסֵד׃ הַמֵּאֲמִין לֹא־יִמוּשׁ

¹⁷ וְשִׁמְתִּי מִשְׁפָּט לָקוּ וְצִדְקָה לְמִשְׁקָלָת

וַיָּעַז בָּרֹד מַחֲסֵה׃ וְסִתֵּר מַיִם יִשְׁטֹפוּ

¹⁸ וְתִפְרֹ בְרִיתְכֶם אֶת־מוֹת וְחִזּוֹתְכֶם אֶת־שָׂאֻל לֹא־תִקְוֶם

שׁוֹט שׁוֹטָף כִּי־יַעֲבֹר וְהִייתֶם [לֹזִ] לְמַרְמָם

¹⁹ מִדִּי־[עֲבָרוּ] יִקַּח אֶתְכֶם

כִּי־בִבְקָר בִּבְקָר יַעֲבֹר בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה

וְהָיָה רֶק זִוְעָה הִבִּין שְׂמוּעָה

²⁰ כִּי־קָצַר הַמִּצֵּעַ מִהַשְׁתַּרֵּעַ וְהַמִּסְכָּה צָרָה מִהַתְּכַנֵּם

²¹ כִּי־כָהָר פָּרְצִים יָקוּם יְהוָה כַּעֲמֹק בְּגִבְעוֹן יִרְגֹז

לַעֲשׂוֹת מַעֲשָׂהוּ זֶר מַעֲשָׂהוּ וְלַעֲבֹד עֲבֹדָתוֹ נִכְרְיָה עֲבֹדָתוֹ

²² וְעֵתָה

אֶל־תִּתְּלוּצְצוּ פֶן־יִחַזְקוּ מוֹסְרֵיכֶם†

כִּי־כָלָה וְנִחַרְצָה שְׁמִיעִתִּי מֵאֵת אֱדֻנְיָ עַל־כָּל הָאָרֶץ

יהוה צבאות ²² || כזב ¹⁷ || מוסד ¹⁶ || אחור ¹³

* חזות? cf. 18.

** = ar. saut Flut.

† Metrum zweifelhaft.

$\frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad || \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}}$
 $\frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad || \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad (?)$
 $\frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad || \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad | \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}} \quad \frac{\text{ל}}{\text{ל}}$

¹הזי

עֲטַרְתָּ גִּאוֹת שִׁכְרֵי אֶפְרַיִם וְעִיץ נָבֵל צִבִּי תִפְאֲרֹתָ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גִּיא שְׁמָנִים הִלּוּמִי יִין
²הִנֵּה

חֲזַק וְאַמִּץ לֹאדָנִי
כְּזֶרֶם בָּרֵד שֶׁעַר קֶטֶב כְּמִים כְּבִירִים שְׁטָפִים
הִנִּיחַ לֶאֱרֹץ בָּיָד
³וְהָיָה

בְּרִגְלִים תִּרְמָסֶנָּה
עֲטַרְתָּ גִּאוֹת שִׁכְרֵי אֶפְרַיִם⁴ וְעִיץ נָבֵל צִבִּי תִפְאֲרֹתָ
אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ גִּיא שְׁמָנִים הִלּוּמִי יִין
וְהָיְתָה כְּכַפּוּדָה בְּטָרֶם קִיץ
[א][ש][ר]־יִרְאֶה הִרְאָה אוֹתָהּ בְּעוֹדָה בְּכַפּוּ יִבְלַעְנָהּ

⁷וְגַם־אֵלֶּה בֵּינָן שְׁנֵי וּבִשְׂכָר תַּעֲוִי
כִּהֵן וְנִבְיֹא נִבְלָעוּ מִן־הַיִּין שְׁנֵי בִּרְאָה * פָּקוּ [ב]פְּלִילִיָּה **
⁸כִּי־כָל שְׁלֹחַנֹת מְלָאוּ קִיא צֹאָה עַד־בְּלִי מְקוֹם
⁹אֶת־מִי יוֹרֶה דָּעָה וְאֶת־מִי יִבִּין שְׁמוּעָה
גְּמוּלִי מִחֻלָּב עֲתִיקִי מִשְׁדִּים
¹⁰כִּי־צוֹ לָצוּ צוֹ לָצוּ קוֹ לָקוּ קוֹ לָקוּ
זַעִיר שָׁם זַעִיר שָׁם

¹¹כִּי־בִלְעֵנִי שָׁפָה וּבִלְשׁוֹן אַחֲרֵת יִדְבֵּר אֶל־הָעָם הַזֶּה
¹²אֲשֶׁר אָמַר אֲלֵיהֶם

זֹאת הַמְּנוּחָה וְזֹאת הַמְּרֻגָּעָה הַנִּיחוּ לַעֲיֹף
וְלֹא אָבּוּ שְׁמוּעַ
¹³וְהָיָה לָהֶם דְּבַר יְהוָה

צוֹ לָצוּ צוֹ לָצוּ קוֹ לָקוּ קוֹ לָקוּ

תַּעֲוִי מִן־הַשְׂכָּר || שְׁנֵי בַשְׂכָּר ⁶ || ⁷ כְּזֶרֶם ²

* רְאִי ?

** פְּלִילִיָּה ?

31. 22,15—18. (19—22).

/ / || / /
 / / / || / / /
 / / / || / / | / /
 / / / || / /
 [/ / | / / || / / /
 / / | / / | / /]

15 כה־אמר אדני יהוה צבאות

לך־בא אל־הסֶכֶן הַזֶּה אֶל־שִׁבְנָא אֲשֶׁר עַל־הַבָּיִת

16b חֲצָבִי מְרוֹם קָבְרוּ חֲקָמִי בַסֵּלַע מִשְׁכָּן לִי

16a מֶה־לֶּךְ־פֶּה וּמִי־לֶךְ־פֶּה בִּי־חֲצֵבֶת לֶךְ קָבַר*

17 הִנֵּה

18 יהוה עֹמֵד עָטָה צִנּוֹף וְצִנּוֹף צִנּוֹף

17 וְטִטְטֵלֵךְ מִטְטֵל הַגִּבֹּר 18 כְּדֹר אֶל־אֶרֶץ רַחֲבַת יָדַי**

שָׁמָּה מִרְכַּבּוֹת כְּבוֹדֶךָ וְשָׁמָּה תָמוּת קִלּוֹן בֵּית אֲדֹנֶיךָ*

* * *

19 [וְהִדְפִּיתִךָ מִמִּצְבֶּךָ וּמִמַּעַמְדֶּךָ אֲהַרְסֶךָ

20 וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא וְקִרְאתִי לְעַבְדִּי לְאֱלֹקִים בֶּן־חֲלָקִיהוּ

21 וְהִלְבַּשְׁתִּיו בְּתִנְתֶּךָ וְאַבְנִטֶךָ אֲחַזְקֶנּוּ וּמִמִּשְׁלֹתֶךָ אֶתֵּן בְּיָדוֹ

וְהָיָה לְאֵב לְיוֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וּלְבֵית יְהוּדָה

22 וְנָתַתִּי עַל־שִׁכְמוֹ מִפֶּתַח בֵּית־דָּוִד

וּפֶתַח וָאֵין סָגֵר וְסָגֵר וָאֵין פֶּתַח]

32. 28,1—4 u. 7—22.

/ / : / / || / / : / /
 / / | / / | / /
 / / /
 / / | / / || / / /
 / /
 / / | / /
 / / / || / / /
 / / / || / /

16 פה.

* Metrum zweifelhaft.

** Die Umstellung ist aus logischen Gründen notwendig.

30. 22,1—8^a. 12—14^b.

˘ ˘ ˘ || ˘ ˘
 ˘ ˘ | ˘ ˘ | ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ || ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ | ˘ ˘ || ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ | ˘ ˘ || ˘ ˘ | ˘ ˘
           ˘ ˘ | ˘ ˘

1 מֶה־לָּךְ אֶפְזָא בִּי־עֲלִית בְּלֶךְ לַנְּגוֹת
 2 תִּשְׁאֲזוֹת מְלָאָה עִיר הַזְּמִיָּה קִרְיָה עֲלִיזָה
 חֲלִלֶיךָ לֹא־חֲלָלִי חֶרֶב וְלֹא מִתִּי מִלְחָמָה*
 3 כָּל קַצִּינֶיךָ נִדְּדוּ יַחַד ° מִרְחוֹק בָּרְחוּ**
 4 עַל־כֵּן אָמַרְתִּי שְׁעֵי מִנִּי אָמַרְר בִּבְכִי
 אֵל תֵּאִיצוּ לִנְחֲמֵנִי עַל־שׂוֹד בַּת־עַמִּי?

5 בִּי־יֹזֵם מִהוֹמָה וּמִבוֹסָה וּמִבוֹכָה לְאֹדְנִי יְהוָה צְבָאוֹת
 בְּנִי חֲזִיוֹן מִקְרָקֶר קֶר וְשׁוֹעַ אֶל־הָהָר
 6 עֵינָם נָשָׂא אִשְׁפָּה ° וְקִיר עָרָה מִגֵּן
 7 וַיְהִי מִבְּחַר־עֲמֻקֶּיךָ מְלָאוּ רֶכֶב וּפָרָשִׁים
 שֶׁת שְׁתוֹ הַשְּׁעָרָה † .....
 8 וַיִּנָּל אֶת־מִסַּד יְהוּדָה ° .....

12 וַיִּקְרָא אֹדְנִי יְהוָה [צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא]
 לְבָכִי וּלְמִסְפַּד [וּלְקִרְחָה] וּלְחֹגֶר שָׁק
 13 וַיְהִי

שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה הָרַג בָּקָר וְשַׁחַט צֹאן
 אָכַל בָּשָׂר וְשָׁתוֹת יַיִן אָכַל וְשָׁתוּ בִּי־מִחֵר נַמּוֹת
 14 וַיִּנָּלָה בְּאֹזְנִי יְהוָה צְבָאוֹת
 אִם יִכְפַּר הָעוֹן הַזֶּה לָכֶם עַדִּי תִמָּתוּן

|| בָּרֶכֶב אָדָם פָּרָשִׁים 6 || כָּל־נִמְצָאֶיךָ אֶסְרוּ יַחַד ° b || מִקְשֶׁת אֶסְרוּ 3 a ||
 וּתְבַט בַּיּוֹם הַהוּא אֶל־נֶשֶׁק בֵּית הַיַּעַר וְאֵת בְּקִיעֵי עִיר־דָּוִד וְאֵיתָם בִּי 11—8b
 רָבוּ וְתִקְבְּצוּ אֶת־מִי הַבְּרֵכָה הַמְּחַתֶּמֶתָּה וְאֶת־בְּמִי יְרוּשָׁלַם סְפָרָתָם וְתִתְּצוּ הַבָּתִּים
 לְבָצֵר הַחוּמָה וּמִקְוֶה עֲשִׂיתֶם בֵּין הַחֲמַתִּים לְמִי הַבְּרֵכָה הַיְשָׁנָה.

* Oder Fünfer 3 : 2?

** Möglich wäre auch — falls der Vers so gelaundet hat — ein Sechser mit Überdehnung des כל im Versanfang. In den unter den Text gesetzten Wörtern dürfen aber Reste von Stichen vermutet werden.

† Text und Metrum von 6 an ganz unsicher.

28. 18,1—2. 4—6.

/ / / || / / /
 / / / || / / | / /
 / / /
 / / | / / || / / | / /
 / / | / / | / /

יְהוֹי¹

אֶרֶץ צִלְצֹל כְּנָפִים [א]ש[ר] מַעֲבָר לְנִהְרֵי כּוּשׁ
 הַשְּׁלַח בָּיָם צִיִּים וְכִלְי־גִמָּא עַל פְּנֵי־מִים?
 לָכוּ מִלְּאָכִים קָלִים אֶל־גּוֹי מְמֹשֶׁךְ וּמִזֶּרֶם
 אֶל־עַם נֹרָא? מִן־הוּא וְהַלֵּאָה? גּוֹי קֹקְוָה וּמִבּוֹסָה?
 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֵלַי

אֲשַׁקְטָהּ וְאִבִּיטָהּ בְּמִכּוֹנֵי
 פָּחַם צֹחַ עָלֵי־אֹזֶר כָּעָב טַל בַּיּוֹם קָצִיר
 כִּי־לִפְנֵי קָצִיר כְּתָם פָּרַח וּבֶסֶר גָּמַל יִהְיֶה נֹצֵה⁵
 וְכָרַת הַזְּלִזְלִים בַּמִּזְמוֹרוֹת וְאֵת הַנְּטִישׁוֹת הַסִּיר הַתּוֹ
 יַעֲזֹבוּ וַיִּחַדּוּ לְעִיט הָרִים וּלְבִהְמַת הָאָרֶץ⁶
 [וְקָץ עָלָיו הָעִיט וְכָל־בִּהְמַת הָאָרֶץ עָלָיו תִּתְחַרֵּף]

29. 20,1—6.

/ / | / / || / / | / /
 / / / || / / | / /
 / / | / / | / /

בְּשִׁנַּת בֹּא תִרְתֵּן אֲשֶׁדּוּדָה בְּשִׁלַּח אֹתוֹ סִרְגֹּזִן מֶלֶךְ אֲשׁוּר וַיִּלְחֶם¹
 בְּאֲשֶׁדּוּד וַיִּלְכְּדֶהָ: [בָּעֵת הַהִיא דָּבָר יִהְיֶה בְּיַד יִשְׁעִיהוּ בֶן־אֲמוּזַן
 לֵאמֹר לֵךְ וּפְתַחְתָּ הַשֹּׁק מֵעַל מִתְנֶיךָ וְנַעֲלֶךְ תַּחֲלִץ מֵעַל רִגְלֶךָ וַיַּעַשׂ
 בֶּן הַלֵּךְ עָרוֹם וַיַּחֲף] ³וַיֹּאמֶר יְהוָה בְּאֲשֶׁר הָלַךְ עַבְדִּי יִשְׁעִיהוּ
 עָרוֹם וַיַּחֲף שְׁלֹשׁ שָׁנִים אוֹת וּמוֹצַת עַל־מִצְרַיִם וְעַל־כּוּשׁ
 בֶּן־יְנֵהֵג מֶלֶךְ אֲשׁוּר אֶת־שְׂבִי מִצְרַיִם וְאֶת־גָּלוֹת כּוּשׁ⁴
 נָעָרִים וְזִקְנִים עָרוֹם וַיַּחֲף וַיַּחֲשׂוּפֵי שֵׁת⁵
 וַיַּחֲתוּ וּבִשּׁוּ מְכּוּשׁ מִבְּטָם וּמִמִּצְרַיִם תִּפְאֲרָתָם⁶
 וַיֹּאמֶר יֵשֶׁב הָאִי הַזֶּה בַּיּוֹם הַהוּא תִּגְהַלֵּךְ מִבְּטָנִי אֲשֶׁר נִסְּנוּ שָׁם
 לַעֲזֹרָה לְהַנְצִל מִפְּנֵי מֶלֶךְ אֲשׁוּר וַאֲיֵךְ גָּמַלֹת אֲנַחְנוּ:

18 אֲשֶׁר־בָּאוּ נְהָרִים אֲרָצוֹ 2. Möglicherweise steckt darin Stichos 1^b, vorausgesetzt, daß späterer Einsatz ist. 20 אֲשֶׁר מִצְרַיִם 4.

וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִדָּל כְּבוֹד יַעֲקֹב וּמִשְׁמֵן בְּשָׂרוֹ יִרְוָה
וְהָיָה⁵

כַּאֲסֹף קֶצֶר קָמָה וּזְרָעוֹ שְׂבָלִים יִקְצֹר
[כַּמְלֶקֶט שְׂבָלִים בְּעֵמֶק רְפָאִים]
כְּנִקְףָּה זֵית⁶ וַיִּנְשָׂאֵר בּוֹ עֲלָלַת
שָׁנִים שְׁלֹשָׁה גִּרְגָּרִים בְּרֹאשׁ אָמִיר
אַרְבָּעָה חֲמִשָּׁה בְּסַעֲפֵי הַפְּרִיָּה
[נֶאֱסִי-יְהוּה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל]

[⁹ בַּיּוֹם הַהוּא]

יִהְיוּ עֲרִיד עֲזוּבוֹת כַּעֲזוּבַת הָאֱמֹרִי וְהַחֲזִי
וְהָיְתָה שְׂמֵמָה
¹⁰ כִּי שִׁכַּחַת אֱלֹהֵי יִשְׁעָהּ וְצוּר מַעֲזָהּ לֹא-זָכְרָתָּ
עַל-בֶּן

תַּטְעִי גִטְעֵי גַעֲמָנִים וּזְמֶרֶת זֶר תִּזְרְעִין
¹¹ בַּיּוֹם גִּטְעָהּ תִּשְׁנֹשְׁנִי וּבִבְקָר זֶרְעָהּ תִּפְרִיחִי
נָד קָצִיר בַּיּוֹם נִחְלָהּ וּכְאֵב אָנוּשׁ

27. 17,12—14.

$\begin{array}{cccc|cc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ & & & & & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ & & & & & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

¹² הָיָה

הַמִּזֵּן עַמִּים רַבִּים כַּהֲמֹזֶת יָמִים יִהְיֶינָה
וּשְׂאוֹן לְאֻמִּים כְּבִירִים כְּשְׂאוֹן מִים וּשְׂאוֹן*
¹³ וַיִּנְעַר בּוֹ וְנָס מִמֶּרְחֶק
וַיִּרְדֵּף כְּמִין לִפְנֵי-רוּחַ וּכְגִלְגֵּל לִפְנֵי סוּפָה
¹⁴ לְעֵת-עָרֵב וְהָיָה בְּלָהָה בְּטָרֶם בֶּקֶר אֵינְנוּ
זֶה-חֶלֶק שׁוֹסֵינּוּ וְזוֹרֵל בְּזוּיֵנוּ

לְאֻמִּים כְּשְׂאוֹן מִים רַבִּים^{a 13} || אֲשֶׁר עָזְבוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל⁹ || וְהָיָה⁵
הָרִים^b || וּשְׂאוֹן.

* Da nach dem stat. constr. keine starke Cäsus eintreten kann, läßt sich das Metrum nur durch Konjekturen herstellen, vgl. aber auch LXX.

26 זאת העצה היעצה על-כל הארץ
וזאת היד הנטויה על-כל הגוים
27 כִּי־יהוה יעין ומי יפר וידו הנטויה ומי ישיבנה

25. 14,28—29. 31—32.

$\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \\ \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$

28 בשנת-מוות המלך אחז היה המשא הזה:

29 אל תשמחי פלשת בלך כִּי־נשבר שבט מלך
כִּי־משרש נחש יצא צפע ופריו שרף מעופף
31 הלילי שער זעקי עיר נמוג פלשת בלך
כִּי־מצפון עשן בא? ואין בודד? במועדיו?*

32 ומה? יענה? מלאכי? גוי?

[כי יהוה יסד ציון ובה יחסו עניי עמו]

26. 17,1—6 u. 9—11.

$\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \\ \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$
 $\begin{array}{cccc|cccc} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ \end{array}$

1 הנה

דמשק מוסרה מעיר והיתה מפלה 2 עזבת עד־עד
ועריה לעדרים תהיינה ורבו ואין מתיר
3 ונשבת מבצר מאפרים ושאר ארם יאבד
[נאם יהוה צבאות]

כבבד בני-^b 3 || וממלכה מדמשק^a 3 || מעיⁱ 17, 1 || צבאות²⁷ ישראלי יהיו

* בעמודיו?

רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה*
 3[לֹא לִמְרֹאֶה עֵינָיו וְשָׁפוּט וְלֹא לְמִשְׁמַע אָזְנוֹ יוֹכִית
 4וְשָׁפַט בְּצֶדֶק דְּלִים וְהוֹכִית בְּמִשׁוֹר לְעִנְיֵי אֶרֶץ]**
 וְהָפָה עֲרִיץ בְּשֹׁבֵט פִּי וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יָמִית רָשָׁע
 5וְהָיָה

צֶדֶק אֲזוּר מִתְנָיו ו[ה]אֲמוֹנָה אֲזוּר חֲלָצִיו†

6וְנָר זָאב עִם־כֹּבֶשׂ וְנֹמֵר עִם־נָדִי יִרְבֹּץ
 וְעֹגֵל וּכְפִיר רָעִים יַחְדָּו וְנֹעַר קָטָן נָהָג בָּהֶם
 7וּפָרָה וְדָב תִּתְרַעֲיָנָה יַחְדָּו יִרְבְּצוּ יִלְדֵי[ה]ן
 וְאַרְיֵה בְּבָקָר יֹאכֵל תֵּבֶן 8וְשִׁעְשַׁע יוֹנֵק עַל־חֵר פֶּתֶן
 וְעַל מְעוֹנֹת צִפְעוֹנִי[ן] גְּמוּל יִדּוּ הָדָה
 9לֹא־יִרְעוּ וְלֹא יִשְׁחִיתוּ בְּכָל הָרִי קָדָשִׁי
 בִּי־מִלְאָה הָאָרֶץ דָּעָה אֶת־יְהוָה כַּפִּיִם לַיָּם מְכַסִּים

24. 14,24—27.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & \\ \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} & || & \text{—} & \text{—} & | & \text{—} & \text{—} \end{array}$

24נִשְׁבַּע יְהוָה צְבָאוֹת [לֵאמֹר]

אִם־לֹא

בְּאִשֶּׁר דְּמִיתִי בֶן־הָיִת[ה] וּבְאִשֶּׁר יַעֲצָתִי הִיא־תִקְוָם††
 25לְשֹׁבֵר אֲשׁוּר בְּאֶרֶצִּי וְעַל הָרִי אֲבוֹסָנוּ
 וְסָר מֵעַל־י[ה]ם עָלָיו וְסָפְלוּ מֵעַל שְׁכֻמוֹ

וְסוֹר 25 || וְהָרָחוּ בִּירְאֵת יְהוָה 3

* Will man das viermalige volltonige רוח im Verseingang resp. nach der Cäsur vermeiden, so muß man nach dem Schema 3 : 2 resp. 2 : 3 lesen.

** Im überlieferten Text aus metrischen Gründen als jesaianisch zu beanstanden.

† Einmal wird für אזור das Synonymon הָגוֹר zu setzen sein.

†† Schwerlich als Doppelvierer zu lesen:

$\begin{array}{cccc|cccc} \times & \text{—} & \times & \text{—} & \times & \text{—} & \times & \text{—} & || & \times & \times & \text{—} & \times & \text{—} & \times & \text{—} & \times & \text{—} \end{array}$

22. 10,27^c—32.

$\begin{array}{c} \text{ } \text{ } \text{ } (?) \\ \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \end{array}$

עָלָה מִפְּנֵי רֶמֶן^{27c}

בָּא עַל־עֵיט עֶבֶר בְּמִגְדֹן לְמִכְמֶשׁ יִפְקִיד בְּלִי²⁸
 עֲבָרוּ מֵעֶבְרָה גִבַּע מְלֹנֶם חֲרָדָה הָרְמָה גִּבְעַת־שְׂאוּל נָסָה²⁹

צָהֳלִי קוֹלָךְ בַּת־גִּלִּים הִקְשִׁיבִי לִישָׁה עֲנִיָּה עֲנֹתוֹת³⁰נִגְדָּה מִדְּמָנָה יִשְׁבִּי הַגְּבִים הַעִיזוּ*³¹עוֹד־הַיּוֹם בָּנָב לַעֲמֹד³²

יִנְפֹף יָדוֹ הֵר בַּת־צִיּוֹן גִּבְעַת יְרוּשָׁלַם

(21). 10,33—34.

(Schluß von 10,5 ff.)

$\begin{array}{c} \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } \end{array}$

הִנֵּה³³

הָאֲדֹן יִהְיֶה צְבָאוֹת

מִסְעָף פְּאֶרֶה בְּמַעְצָד וְרִמִּי הַקּוֹמָה גִּדְעִים יִשְׁפְּלוּ

וְנִנְקַף סִבְכֵי הַיַּעַר וְהַלְבָּנוֹן בְּאֵדִיר? יִפּוֹל³⁴

23. 11,1—9.

$\begin{array}{c} \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } || \text{ } \text{ } | \text{ } \text{ } \end{array}$

וַיִּצָא חֹמֶר מִגֹּזַע יִשִּׁי וַנְּצַר מִשְׁרָשָׁיו יִפְרָח¹וַנִּחָה עָלָיו רוּחַ יְהוָה רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה²בְּכָרֹל³⁴ || וְהַגְּבִים³³.

* Vielleicht sind 30 u. 31 umzustellen.

מֶה־תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם פִּקְדָּה וְלִשְׁׁוֹאָה מִמֶּרְחֶק תָּבוֹא
עַל־מִי תִּנּוּסוּ לַעֲזֹרָה וְאַנָּה תַעֲזֹבִי כְּבוֹדְכֶם
בְּלֹתִי כֹרַע תַּחַת אֲסִיר? וְתַחַת הַרוּגִים וּפְלֹי?

21. 10,5—9. 13—16^a.

$\begin{array}{cccc|cc} \_ & \_ & \_ & & \_ & \_ \\ \_ & \_ & \_ & & \_ & \_ & \_ \\ \_ & \_ & | & \_ & \_ & | & \_ & \_ \end{array}$

הוֹי⁵

אֲשׁוּר שָׁבַט אָפִי וּמִטָּהּ זַעֲמִי

בְּגִזִּי חֲנָף אֲשַׁלְחֶנּוּ וְעַל־עַם עֲבָרְתִּי אֲצַנּוּ
לְשָׁלַל שָׁלַל וְלָבוֹז בּוֹ וְלִשְׁמֹץ מֶרְמֶס כְּחֹמֶר חִוּצוֹת

וְהוּא לֹא־כֵן יִדְמָה וּלְקָבוֹ לֹא־כֵן יִחַשֵׁב
כִּי־ל[ה] שְׁמִיד בְּבָבֹו וְל[ה] כְּרִית גִּזִּים לֹא־מַעֲטִ

הֲלֹא־שָׂרֵי יַחֲדוֹ מְלָכִים⁹ הֲלֹא כְּכַרְכְּמִישׁ כָּלְנוּ*

אִם־לֹא כְּאַרְפָּד חֲמַת אִם־לֹא כְּדַמְשֶׁק שְׁמַרְזִן

13 בְּכַח־יְדֵי עֲשִׂיתִי וּבְחֲכָמָתִי כִּי־נִבְּנֹותִי**

וְאַסִּיר גְּבוּלֹת עַמִּים וְאֹרִיד כְּאִבִּיר יוֹשְׁבֵים

14 וְנִתְמַצָּא כֶּקֶן יְדֵי לַחִיל הָעַמִּים

וּכְאֶסֶף בִּיעִים עֲזָבוֹת כָּל־הָאָרֶץ אֲנִי אֲסַפְתִּי

וְלֹא־הָיָה גִּדְד כָּנָף וּפְצָה פֹה וּמִצְפָּצֶף

15 הִיתָפָאֵר הַגִּזּוֹן עַל־הַחֶצֶב בּוֹ אִם־יִתְגַּדֵּל הַמִּשׁוֹר עַל מְגִיפּוֹ

כִּהְנִיף שָׁבַט [אֶת־] מְרִימּוֹ כִּהְרִים מִטָּה לֹא־עֵץ

16 לָכֵן††

|| כִּי יֵאמֹר 7 || הוּא בְּיָדָם 5 || בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אָפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ גְּמוּיָה 4

9 (folgt 10—12, dann) || כִּי אָמַר 13 || וְעִתִּידִיתִּיהֶם שׁוֹשְׁתִּי

16—19

יִשְׁלַח הָאֱדוֹן יִהְיֶה צְבָאוֹת בְּמִשְׁמָנִיו רִזּוֹן

וְתַחַת כְּבוֹדוֹ יִקְדַּר יִקְדַּר בִּיקוֹד אֵשׁ

וְהָיָה אֹרֶץ־יִשְׂרָאֵל לְאֵשׁ וּקְדוּשׁוֹ לִלְהָבָה

וּבַעֲרָה וְאִכְלָה שִׁיתוֹ וּשְׁמִירוֹ בַּיּוֹם אֶחָד

וּכְבוֹד יַעֲרֹו וְכִרְמָלוֹ מִנְּפֶשׁ וְעַד־בָּשָׂר יִכְלָה

וְהָיָה בְּמַסַּס נָסַס

וּשְׂאֵר עֵץ יַעֲרֹו מִסָּפֶר יִהְיֶה וְנִעַר יִכְתְּבֵם

* Möglich wäre auch ein Siebener. ** Doppeldreier, Doppelzweier oder

Fünfer? †† In 10,16—19 ist wahrscheinlich jesaianisches Gut enthalten. Der Schluß von 10,5 ff. liegt in 10,33—34 vor.

דָּבַר שְׁלַח אֲדָנִי בִיעֶקֶב וְנָפַל בְּיִשְׂרָאֵל
 וַיֵּדְעוּ הָעָם כֻּלּוֹ אֶפְרַיִם וַיּוֹשֶׁב שְׁמֹרֶץ
 *... בְּנִאוֹתָ וּבְגִדְלָ לֵבָב

[לְאִמֶּר]

9 לְבָנִים נָפְלוּ וְנִזְוִית נִבְנְהָ שְׁקִמִּים גִּדְעוּ וְאֶרְצִים נִחְלִיף

10 וַיִּשְׁגֹּב יְהוָה אֶת-צִרּוֹ עָלָיו וְ[אֶת-]אִיָּבּוֹ יִסְכֶּסֶךְ

11 אֶרֶם מִקֶּדֶם וּפְלִשְׁתִּים מֵאַחֲזֹר וַיֹּאכְלוּ אֶת-יִשְׂרָאֵל בְּכָל-פָּה

בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אָפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נִטְוִיָּה

12 וְהָעָם לֹא-שָׁב עַד-מָכָהוּ וְאֶת-יְהוָה צָבָאוֹת לֹא-דָרַשׁ

13 וַיִּכְרֹת מִיִּשְׂרָאֵל רֹאשׁ וְזָנָב כָּפָה וְאַגְמֹזִין יוֹם אֶחָד°

16b בִּי-כֻלּוֹ חֲגֹף וּמֵרַע וְכָל-פָּה דֹבֵר נִבְלָה

בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אָפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נִטְוִיָּה

17 בִּי-בִעְרָה כָּאֵשׁ רִשְׁעָה שְׁמִיר וְשִׁית תֹּאכֵל

וּתְצַת בְּסִכְכֵּי הַיַּעַר וַיִּתְאַבְּכוּ גֵאוֹת עֵשָׂן

18 בְּעִבְרֵת יְהוָה? נִעְתָם? הָאָרֶץ וַיְהִי הָעָם כְּמוֹ-אֲכָלֵי אִישׁ°

19 וַיִּגְזֹר עַל-יָמִין וָרֵעַב וַיֹּאכֵל עַל-שִׁמְאָל וְלֹא שָׁבְעוּ

20 מִנְּשָׂה אֶת-אֶפְרַיִם וְאֶפְרַיִם אֶת-מִנְּשָׂה° אִישׁ בְּשַׁר-רֵעֵו יֹאכֵל[ו] **

בְּכָל-זֹאת לֹא-שָׁב אָפּוֹ וְעוֹד יָדוֹ נִטְוִיָּה†

20. 10,1—4.

$\frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad || \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}}$
 $\frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad | \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad || \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad \frac{\text{ }^{\circ}}{\text{ }^{\circ}} \quad ?$

I הוֹי

הַחֲקִיקִים חֲקִיקֵי אוֹן וּמִכְתָּבִים עֲמָל כְּתָבוֹ

2 לְהַטּוֹת מִדִּין דְּלִים וְלִנְזֹל מִשְׁפָּט עֲנִיִּים°

לְהַיּוֹת אֱלֹמְנוֹת שְׁלָלָם וְ[אֶת] יְתוּמִים יִבְזוּ††

וַיְהִי מֵאַשְׁרֵי הָעָם 15. 16 (wohl Reste einer Strophe) || יְהוָה 13 || רִצִּין 10
 הָיָה מִתְעִים וּמֵאַשְׁרֵי מִבְּלָעִים עַל-כֵּן עַל-בְּחוּרָיו לֹא-יִשְׁמַח אֲדָנִי וְאֶת-יְתוּמָיו
 יִחְדּוּ 20 || אִישׁ אֶל-אֶחָיו לֹא-יִתְמַל ° || צָבָאוֹת 18 || וְאֶת-אֱלֹמְנָתָיו לֹא יִרְחַם
 עֲמִי 10, 2 || הִמָּה עַל-יְהוָה

* הָאֶפְרַיִם?

** Oder 18°.

† Folgt 5,26—29 als Schlußgesetz.

†† Oder Fünfer?

Staerk, Jesaia.

וְקָלַל בְּמַלְכוֹ וּבְאַלְהָיו וּפָנָה לְמַעַלָּה ²² וְאֶל-אֶרֶץ וְבֵיט
וְהִגָּה
צָרָה וְחֹשֶׁכָה מְעוֹף צוֹקָה וְאַפְלָה מְנֻחָה

18. 8,23^b—9,6.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

^{23b} [בָּעֵת הָרִאשׁוֹן הָקַל אֶרֶץ זָבֻלוֹן וְאֶרֶץ נַפְתָּלִי
וְהָאֲחֵרֹן הַכְּבִיד דָּרָךְ הַיָּם עָבַר תִּירְדֵּן גָּלִיל הַנּוֹזִים]
¹ הָעָם הַחֹלְכִים בַּחֲשָׁךְ רְאוּ אֹרֶךְ יָמָיו
יֵשְׁבִי בָאֶרֶץ צִלְמוֹת אֹרֶךְ יָמָיו
² הַרְבִּית הַנִּילָה הַגְּדֹלָה הַשְּׂמֻחָה
שְׂמָחוֹ לִפְנֵיךְ כְּשִׂמְחַת בֶּקְצִיר כְּאִשֶּׁר יִגִּילוּ בְּחֻלְקָם שָׁלֵל
³ כִּי-אֶת-עַל סִבְלוֹ וְאֶת-מִטַּת שְׂכָמוֹ הַחֲתַת כִּיּוֹם מִדֵּין
⁴ כִּי-כָל-סֵאוֹן סֵאן בָּרַעַשׁ וְשִׂמְלָה מְגֹאֲלָה בְּדָמִים
וְהִיְתָה לְשֹׁרֶפֶת מִאֲכַלֶּת אִשׁ
⁵ כִּי-יִלְד יִלְד-לָנוּ בֵּן נָתַן-לָנוּ
וְנִתְּהִי הַמִּשְׁרָה עַל-שְׂכָמוֹ וִיקְרָא שְׁמוֹ
פֶּלֶא-יִזְעֵן אֶל-גִּבּוֹר אָבִי-עַד שֶׁר-שְׁלוֹם
⁶ וְרִבְּהַ הַמִּשְׁרָה וּלְשָׁלוֹם אֵין-קֶץ עַל-כִּפְסֵא דָּוִד וְעַל מַמְלַכְתּוֹ
לְהַכִּין אֹתָהּ וּלְסַעְדָּהּ בְּמִשְׁפָּט וּבְצִדְקָה [ה] מִעֵתָהּ וְעַד-עוֹלָם
קִנְיָת יְהוָה צְבָאוֹת תַּעֲשֶׂה זֹאת

19. 9,7—13 u. 15—20.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

7 לֵכֶן הִנֵּה

אֲדַנִּי מַעֲלָה עָלֵיכֶם אֶת־מִי הִנֵּהר הַעֲצוּמִים וְהַרְבִּים

וְעָלָה עַל־כָּל אֲפִיקָיו וְהִלֵּךְ עַל־כָּל גְּדוֹזָתָיו

8 וְיַחֲלֹף בִּיהוּדָה וְשֹׁמֶן וְעֵבֶר עַד־צֹנְאֵר וְגִיעַ

* *

וְהָיָה

מִטּוֹת כְּנָפָיו מְלֹא־רֹחַב אֶרֶץ עֲמֻנוֹ אֵל

* *

9 וְדָעוּ עַמִּים וְחַתּוֹ הַקְּאִינֹו מֶרְחָקֵי אֶרֶץ

הַתְּאֲזָרוּ וְחַתּוֹ הַתְּאֲזָרוּ וְחַתּוֹ

10 עָצוּ עֵצָה וְתִפְּרֹ דִבְרוּ דָּבָר וְלֹא יָקוּם

[כִּי־עֲמֻנוֹ אֵל]

* *

11 כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹי בְּחֻזְקַת תֵּיד וּיִסְרְגִי מַלְכֶת בְּדֶרֶךְ הָעַם־

הַזֶּה לֵאמֹר

12 לֹא־תֵאמְרוּן קֶשֶׁר לְכָל [א]ש[ר]־יֹאמַר הָעַם [הַזֶּה] קֶשֶׁר

וְאֶת־מוֹרָאוֹ לֹא תִירָאוּ וְלֹא תַעֲרִיצוּ

13 אֶת־יְהוָה צְבָאוֹת אֲתוֹ תִקְשִׁירוּ וְהוּא מוֹרְאָכֶם וְהוּא מַעֲרִיצְכֶם

14 וְהָיָה לְאֶבֶן־נִגָּף וּלְצוּר מִכְשׁוֹל לִפְתָּ וּלְמוֹקֵשׁ לְיוֹשְׁבֵי יְרוּשָׁלַם

15 וְכִשְׁלוּ בָם רַבִּים וְנִפְּלוּ וְנִשְׁבְּרוּ וְנִזְקְשׁוּ וְנִלְכְּדוּ

16. 8, 16—18.

/ / || / / /
 / / | / / | / /
 / / | / / || / / | / /

16 צוּר תַעֲוִידָה תַתּוֹם תוֹרָה בְּלִמְדֵי

17 וְחִפְיָתִי לִיהוָה הַמִּסְתִּיר פָּנָיו וְקוֹיָתִי לוֹ

18 הִנֵּה

אֲנִכִּי וְהַיְלָדִים אֲשֶׁר־נָתַן־לִי יְהוָה לְאִתּוֹת בְּיִשְׂרָאֵל מִעַם־יְהוָה צְבָאוֹת

17. 8, 21—22.

/ / | / / || / / /
 / / / || / / | / /
 / / | / / | / /

21 וְעֵבֶר בָּה נִקְשָׁה וְרֵעַב וְהָיָה כִּי־רֵעַב וְהַתְקַצֵּף

לשני בתי b || למקדש 14 a || כל 9 || את־מֶלֶךְ אֲשׁוּר וְאֶת־כָּל־כְּבוֹדוֹ 7
 השכן בְּהַר צִיּוֹן b || ולמִוִּפְתִּים 18 a || מִבֵּית יַעֲקֹב 17 || יִשְׂרָאֵל

23 וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא

כָּל־מָקוֹם [א]שֶׁן[ר] יִהְיֶה שֵׁם אֱלֹהֵי גִפֶּן בְּאֵלֶיךָ כֶּסֶף
[לְשִׁמִּיר וְלִשְׂוִית יִהְיֶה]

24 בַּחֲצִים וּבִקְשָׁת יָבֹא שָׁמָּה כִּי־שִׁמִּיר וְשְׂוִית תִּהְיֶה כָּל־הָאָרֶץ

25 וְכָל הַהָרִים [א]שֶׁן[ר] בְּמַעַדְר יַעֲדֻרוּן] לֹא־תָבֹא שָׁמָּה *

וְהָיָה לְמַשְׁלַח שׂוֹר וּלְמִרְמָס שֶׁה

14. 8,1—4.

$\angle \angle \angle \parallel \angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \mid \angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \angle \mid \angle \angle \angle$

1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי

קַח־לְךָ גִּלְיוֹן גָּדוֹל וּכְתַב עָלָיו בְּחֶרֶט אֲנֹשׁ

לְמַהֵר שָׁלַל חֵשׁ בּוֹ

2 וְהָעִידָהּ לִי עֲדִים גְּאֻמָּנִים אֶת אֹרְיָהּ הַכֶּהֶן וְאֶת־זִכְרֶיהָ בֶּן

יִבְרָכֶיהָ: 3 וַאֲקָרֵב אֶל־הַנְּבִיאָה נִתְהַר וְתִלְד בֶּן וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי

קְרֹא שְׁמוֹ מַהֵר שָׁלַל חֵשׁ בּוֹ

4 כִּי־בִטְרָם יָדַע הַנַּעַר קְרֹא אָבִי וְאִמִּי

? וַיֵּשֶׂא אֶת־חֵיל דְּמַשֶּׁק וְאֶת־שָׁלַל שְׁמֵרוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ אַשּׁוּר?

15. 8,5—8^a. 8^b. 9—10. 11—15.

$\angle \angle \mid \angle \angle \parallel \angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \angle \parallel \angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \angle \parallel \angle \angle \angle$
 $\angle \angle \mid \angle \angle \mid \angle \angle$
 $\angle \angle \parallel \angle \angle$

15 וַיִּסַּף יְהוָה דָּבָר אֵלַי עוֹד לֵאמֹר

6 יַעַן כִּי־מָאֵס הָעָם הַזֶּה אֶת־מִי הַשְׁלַח [ת]הַלְכִים לְאֹט

וּמָסוֹס מִפְּנֵי־רָצִין וּבֶן רַמְלֶיהָ

יִרְאֵת שִׁמִּיר וְשְׂוִית 25 || יִהְיֶה 23

* Oder 2 steigende Fünfer, wenn die ausgeschiedenen Worte ursprünglich sind? Das Metrum ist in 21—24 ganz unsicher.

הָנָה
הָעֹלָמָה הָרָה וְיִלְדֶת בֶּן וְקָרְאת שְׁמוֹ עִמָּנוּ אֵל
חֲמָאָה וְדָבַשׁ יֹאכֵל¹⁵
לְדַעְתּוֹ מָאוֹס בָּרַע וּבָחֹזֶר בְּטוֹב
¹⁶כִּי־בִטְרֹם יַדַּע הַנַּעַר מָאוֹס בָּרַע וּבָחֹזֶר בְּטוֹב
תַּעֲזֹב הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אֹתָהּ קֶץ מִפְּנֵי שְׁנֵי מַלְכֶיהָ

13. 7,17. 18—21. 22. 23—25.

$\angle \quad \angle \quad \angle \quad || \quad \angle \quad \angle$
 $\angle \quad \angle \quad \angle \quad || \quad \angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle$
 $\angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle \quad || \quad \angle \quad \angle \quad \angle \quad (?)$
 $\angle \quad \angle \quad \angle \quad || \quad \angle \quad \angle \quad \angle$
 $\angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle$
 $\angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle \quad || \quad \angle \quad \angle \quad | \quad \angle \quad \angle$
 $\angle \quad \angle \quad \angle$

¹⁷וַיָּבִיֹא יְהוָה עָלֶיךָ וְעַל־בֵּית אָבִיךָ *
יָמִים אֲשֶׁר לֹא־בָאוּ לְמִיּוֹם סוּר־אֶפְרַיִם מֵעַל יְהוּדָה^{**}

* *

¹⁸וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא
יִשְׂרָאֵל יְהוָה לְזָבוֹב וְלִדְבוּרָה [א][שָׁר] בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר^{**}
¹⁹וּבָאוּ וְנָחִיו כָּלָם בְּנִחְלֵי הַבְּתוֹת וּבִגְנִיקֵי הַסְּלָעִים
וּבְכָל הַנְּעֻצִּים וּבְכָל הַנְּהַלִּים†

²⁰בַּיּוֹם הַהוּא

יִנָּלֶחַ אֲדָנִי בַתְּעַר הַשְּׂכִיר בְּעִבְרֵי הַנְּהָרֹ *
אֶת־הָרֹאשׁ וְשַׁעַר הַרְגָּלִים וְגַם אֶת־הַזֶּקֶן תִּסְפֶּה
²¹וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא

יַחֲיֶה אִישׁ עֹנֶלֶת בְּקָר וְשְׂתֵי צֹאן *

* *

²²וְהָיָה

מִרְבַּע עֲשׂוֹת חֶלֶב יֹאכֵל חֲמָאָה
כִּי־חֲמָאָה וְדָבַשׁ יֹאכֵל כָּל הַנּוֹתָר בְּקָרֵב הָאֶרֶץ *

* *

|| אֲשֶׁר בִּקְצֵה יְאִרִי מִצְרַיִם ¹⁸ || אֶת מֶלֶךְ אֲשׁוּר ^b || וְעַל־עֹמֶק ^a ¹⁷
²⁰ בְּמֶלֶךְ אֲשׁוּר.

* Oder mit Siebener? ועל עמך * Sechser oder Siebener?

† Möglich wäre auch ein Doppelzweier.

12. 7,1—16.

	∟	∟	∟		∟	∟	
		∟	∟		∟	∟	
∟	∟		∟	∟		∟	∟
		∟	∟	∟		∟	∟
		∟	∟	∟		∟	∟
∟	∟		∟	∟		∟	∟
			∟	∟		∟	∟

1] וַיְהִי בַיּוֹם אֲחָז בֶּן־יִזְחָק בֶּן־עֲזִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה עָלָה רִצִּין מֶלֶךְ־
 אֲרָם וּפְקַח בֶּן־רַמְלִיָּהוּ מֶלֶךְ־יִשְׂרָאֵל יְרוּשָׁלַם לְמַלְחָמָה [עָלֶיהָ] וְלֹא
 יָכְלוּ לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ: 2] וַיִּגְדֹּל לְבַיִת דָּוִד לֵאמֹר נָחָה אֲרָם עַל־אֶפְרַיִם
 וַיִּנָּע לִקְבּוֹ וּלְכַב עִמּוֹ כְּנוֹעַ עֲצִי־יֶעֱר מִפְּנֵי־רוּחַ 3] וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
 צֹא־נָא לְקִרְאֵת אֲחָז אֶתָּה וּשְׂאֵר יֹשֵׁב בְּנֶךְ אֶל־קֶצֶה תַעֲלֶת הַכְּרֶכֶה
 הָעֲלִיזָנָה אֶל־מִסְלַת שְׂדֵה כּוֹבֶם:

4] וַאֲמַרְתָּ אֵלָיו

הַשֹּׁמֵר וְהַשְׁקֵט אֶל־תִּירָא וּלְבַבְךָ אֶל־יִרְדָּ

מִשְׁנֵי זַנְבוֹת הָאֹדִים הָעֹשְׂשִׁים הָאֵלֶּה

בְּחִיר־אֶף רִצִּין וּבֶן רַמְלִיָּה [ו]

5] יַעַן כִּי־עָץ עָלֶיךָ רָעָה אֲרָם וּבֶן רַמְלִיָּהוּ

לֵאמֹר

6] נַעֲלֶה בִיהוּדָה וְנַצִּיקָנָה וְנִבְקַעְנָה אֲלֵינוּ

וְנִמְלִיךְ מֶלֶךְ בְּתוֹכָהּ אֶת בֶּן טַבָּאֵל

7] כֹּה־אָמַר אֲדָנִי יְהוָה לֹא־תָקוּם וְלֹא תִהְיֶה

8] כִּי־רֹאשׁ אֲרָם דָּמָשֶׁק וְרֹאשׁ דָּמָשֶׁק רִצִּין

9] וְרֹאשׁ אֶפְרַיִם שִׁמְרוֹן וְרֹאשׁ שִׁמְרוֹן בֶּן רַמְלִיָּהוּ

אִם־לֹא תִאֲמִינוּ כִּי־לֹא תִאֲמִנוּ

10] וַאֲסִיף דָּבָר אֶל־אֲחָז לֵאמֹר

11] שְׂאֵלֶךָ אוֹת מִעַם [יְהוָה] אֱלֹהֶיךָ הַעֲמֵק שְׂאֵלָה אוֹי־הַגְּבוּהָ לְמַעַלָּה

12] וַיֹּאמֶר אֲחָז לֹא־אֲשָׂאֵל וְלֹא־אֲנִסָּה אֶת־יְהוָה: 13] וַאֲמַר שְׁמַעוּ־

נָא בֵּית דָּוִד הַמַּעֲט מִכֶּם הִלָּאוֹת אֲנָשִׁים כִּי תִלְאוּ גַם אֶת־אֱלֹהֵי:

14] לִכֵּן יִתֵּן אֲדָנִי הוּא לָכֶם אוֹת

|| וּבַעֲזֹר שְׁשִׁים וְחֲמֵשׁ שָׁנָה יַחַת אֶפְרַיִם מִעַם 8 || אֲרָם 5 || וַאֲרָם 4
 10 יהוה.

שֵׁשׁ כְּנָפִים לְאֶחָד בְּשָׁתִים יִכְסֶּה פָּנָיו וּבְשָׁתִים יִכְסֶּה רַגְלָיו
וּבְשָׁתִים יַעֲוֹפֶף: ³וַיִּקְרָא זֶה אֶל־זֶה וַיֹּאמֶר

קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת
מְלֹאָה כָּל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ
⁴וַיִּנְעוּ אֲמוֹת הַסָּפִים מִקּוֹל הַקּוֹרָא
וַהֲבִית יִמְלֵא עֵשָׂן

⁵וַיֹּאמֶר

אֲזִי־לִי כִי־נִדְמִיתִי כִי־אִישׁ־טָמֵא שְׁפָתַי אֲנֹכִי
וּבִתּוֹךְ עִם־טָמֵא שְׁפָתַי אֲנֹכִי יוֹשֵׁב
כִּי־אֶת־הַמֶּלֶךְ יְהוָה צְבָאוֹת רָאוּ עֵינֵי
⁶וַיַּעַף אֵלַי אֶחָד מִן־הַשָּׁרָפִים וּבִידּוֹ רִצְפָה בְּמַלְקָתַיִם לָקַח מֵעַל
הַמִּזְבֵּחַ: ⁷וַיִּנְעַע עַל־פִּי וַיֹּאמֶר
הִנֵּה

נָנַע זֶה עַל־שְׁפָתֶיךָ וְסָר עֲוֹנֶךָ וַחֲטֹאתֶיךָ תִּכְפֹּר*

⁸וַיִּשְׁמַע אֶת־קוֹל אֲדָנָי אָמַר

אֶת־מִי אֲשַׁלַּח וּמִי־יִלְךְ לָנוּ
וַיֹּאמֶר הִנְנִי שְׁלָחְנִי ⁹וַיֹּאמֶר לֵךְ וַיֹּאמְרָה לָעַם הַזֶּה
שִׁמְעוּ שְׁמוּעַ וְאַל תִּבְיִנוּ וְרָאוּ רָאוּ וְאַל תִּדְעוּ
¹⁰הַשָּׁמֶן לִב־הָעָם הַזֶּה וַאֲזַנֵּי הַכֹּהֵן וְעֵינָיו הָשַׁע
פֶּן־יִרְאֶה בְּעֵינָיו וּבְאָזְנוֹ יִשְׁמַע וּלְבָבוֹ יִכִּין וְשֹׁב וּרְפֹא־לוֹ
¹¹וַיֹּאמֶר עַד־מָתִי אֲדָנִי

וַיֹּאמֶר

עַד־אֲשֶׁר אִם־שָׂאוּ

עָרִים מֵאֵין יוֹשֵׁב וּבָתִּים מֵאֵין אָדָם

וְהָאֲדָמָה תִּשָּׂאֵר שְׁמָמָה

¹²וְרֵחַק יְהוָה אֶת־הָאָדָם וּרְבֵה הַעֲזוּבָה בְּקֶרֶב הָאָרֶץ

¹³[וְעוֹד־בָּהּ עֲשִׂירֶיהָ וְשָׁבָה וְהִיתָה לְבָעַר

כָּאֵלֶּה וְכָאֵלֶּזֶן אֲשֶׁר בְּשַׁלְכָת מִצְבַּת בָּם]

13. זרע קדש מצבתה.

* Falls nicht bloß von וְסָר an metrische Form beabsichtigt ist.

(19). 5,25—29. 5,30.

(zu 9,7—20 gehörig.)

/ / | / / || / / /
 / / / || / / /
 / / | / / || / / | / /
 / / | / /
 / / | / / | / /
 / / / || / /

25 על־כֵּן חָרָה אֶפְי־הוּה בְּעַמּוֹ נִיט יְדוֹ וַיִּכְהוּ
 וַיִּרְגְּזוּ הַדְּהָרִים וַתְּהִי נִבְלָתָם כַּסּוּחָה בְּקֶרֶב חוּצוֹת
 בְּכָל־זֹאת לֹא־שָׁב אָפוֹ וְעוֹד יְדוֹ נְטוּיָה

26 וַנִּשָּׂא גַם לָגוֹי מִמֶּרְחֶק וְשָׂרֵק לוֹ מִקְצָ[ה] הָאָרֶץ
 וַהֲגִה מִהָרָה קִלְי־יְבוּא

27 אֵין[־] עֵינָה וְאֵין[־] כּוֹשֵׁל[־] בּוֹ לֹא־נֹגֵם וְלֹא יִישָׁן
 וְלֹא־נִפְתַּח אָזְנוֹ חֲלָצִיו וְלֹא־נָתַק שְׁרוֹדָה נִעְלִיו

28 אֲשֶׁר[־] חֲצִיו שְׁנוֹנִים וְכָל קִשְׁתָּתָיו דְּרָכוֹת
 פְּרָסוֹת סוּסָיו כֶּצֶר נִחְשְׁבוּ וְנִלְגְּלוּ כַּסּוּפָה

29 שָׂאָנָה לוֹ כְּלָבִיא וַיִּנְהָם כַּכְּפִירִים

וַיֵּאָחֵז טָרֶף וַיִּפְלִיט וְאֵין מַצִּיל

* * *

30 וַיִּנְהָם עָלָיו בִּיזֹם הָהוּא כְּנִהֲמַת יָם
 וַנִּבֵּט לְאָרֶץ וַהֲגִה חֲשָׁד־צָר וְאֹזֶר חֲשָׁד? בַּעֲרִיפָה

II. 6,1—I3.

/ / / || / /
 / / /
 / / || / / /
 / / / || / / | / /
 / / || / /
 / / | / / || / / | / /
 / / / || / / /
 [/ / | / / | / /]

1 וּבִשְׁנַת־מוֹת הַמֶּלֶךְ עֲנִיָּהוּ וַאֲרָאָה אֶת־אֲדָנֶי יֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא רָם וַנִּשָּׂא
 וַשּׁוּלָיו מִלְּאִים אֶת־הַהִיכָל: 2 שְׂרָפִים עֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ שֵׁשׁ כְּנָפִים

14 לָבֵן

הִרְחִיבָה שְׂאוֹל נִפְשָׁהּ וּפְעָרָה פִּיהָ [ל]בְּלִי-חֶק
וַיֵּרֶד הַדָּרָה וְהַמְזֹנָה וּשְׂאוֹנָה וְעָלָז בָּהּ*
וַרְעוּ כְּבָשִׁים כְּדֹבָרָם וְתִרְבּוּתָם מִחַיִּים יֹאכְלוּ¹⁷
וַיֵּשֶׁח אָדָם וַיִּשְׁפֹּל אִישׁ וְעֵינָי גְּבוּהִים תִּשְׁפֹּלְנָה¹⁵
וַיִּגְבֶּה יְהוָה בְּמִשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ בְּצִדְקָה**¹⁶

* *

18 הוֹי

מִשְׁכֵּי הָעוֹן בְּתִבְלִי? הַשְּׂוֹא? וְכַעְבוֹת הַעֲגֹלָה חֲטָאָה
הָאֲמָרִים¹⁹

יִמְהַר יְחִישָׁה מַעֲשֵׂהוּ לְמַעַן נִרְאָה (?)
וְתִקְרַב וְתִבְוָאָה עֲצַת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל* (?)

* *

20 הוֹי

הָאֲמָרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע
שָׁמַיִם חֲשָׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשָׁךְ
שָׁמַיִם מֵר לְמַתּוֹק וּמַתּוֹק לְמֵר

* *

21 הוֹי

חֲכָמִים בְּעֵינֵי[ה]ם וְנָגַד פְּנֵי[ה]ם גְּבוּרִים

* *

22 הוֹי

גְּבוּרִים לְשִׁתּוֹת יֵין וְאַנְשֵׁי חֵיל לְמַסָּךְ שֶׁכָּר
מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֶקֶב-שֹׁחַד וְצִדְקַת צִדִּיק יִסִּירוּ מִמֶּנּוּ²³
לָבֵן²⁴

כָּאֵל קֵשׁ לְשׁוֹן-אֵשׁ וְחֲשֵׁשׁ לְהֶבֶה יִרְפָּה
שְׂרָשָׁם כַּמָּק יִהְיֶה וּפְרָחָם כַּאֲבָק יַעֲלֶה
[כִּי-מָאִסוּ אֶת-תּוֹרַת יְהוָה וְאֶת קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל נֹאצוּ]

אֲמָרַת || צִבְאוֹת ^c24 || וְנִגְדָּה ^a19 || גְּבוּרִים ^b17 || נִקְדָּשׁ || צִבְאוֹת ^a16

* Oder als Sechser zu lesen?

** Oder mit נִקְדָּשׁ als umgekehrter Siebener zu lesen?

הָסֵר מִשְׁ[ו] כְּתוֹ וְהָיָה לְבָעַר פָּרִץ גִּדְרוֹ וְהָיָה לְמַרְמָס
וְאַשִׁיתָהּ בָּתָּה⁶

לֹא יִזְמַר וְלֹא יַעֲדֵר וְעָלָה שְׁמִיר וְשִׁית
וְעַל הָעֵבִים אֲצִנָּה מִהַמָּטִיר עָלָיו מָטָר

⁷כִּי-כָרַם יְהוָה בֵּית יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ יְהוּדָה גָּמַע שְׁעֵשׂוּעָיו
וַיִּקְוּ לְמִשְׁפָּט וְהִגָּה מִשְׁפָּח לְצַדִּיקָה וְהִגָּה צַעֲקָה

10. 5,8—10. 11—13. 14 u. 17. 15—16. 18—19. 20. 21. 22—24.

∟	∟	∟		∟	∟	∟
∟	∟		∟	∟		∟
		∟	∟		∟	∟
∟	∟		∟	∟		∟
∟	∟		∟	∟		∟
		∟	∟	∟		∟
		∟	∟	∟		∟
		∟	∟	∟		∟

⁸הָיָה

מִנִּיעֵי בֵּית בְּבִית שָׂדֶה בְּשָׂדֶה וְקָרִיבוֹ
עַד-אָפֶס מְקוֹם ? וְהוֹשַׁבְתֶּם ? לְבִדְכֶם בְּקֶרֶב הָאָרֶץ
לֶכֶן⁹

בְּשִׁבְעָה ? בְּאַזְנֵי יְהוָה צְבָאוֹת

אִם-לֹא

בְּתִים רַבִּים לְשִׁמָּה יְהִיו גְּדִלִים וְטוֹזִבִּים מֵאִין יוֹשֵׁב
¹⁰כִּי-עֲשֹׂרֶת [צִמְדִּי-] כָרַם יַעֲשׂוּ בֵּת-אֶחָת וְזָרַע חֹמֶר יַעֲשֶׂה אִיפָּה
* * *

¹¹הָיָה

מִשְׁכִּימִי בִבְקָר שָׂכָר יִרְדְּפוּ מֵאַחֲרֵי בִנְשָׁף יִין יִדְלִיקֶם
וְהָיָה¹²

כְּנֹזֵר וְנִגְלָל תָּף וְחִלְלִיל וַיִּין מִשְׁתִּיהֶם
וְאֶת-פֶּעַל יְהוָה לֹא יִבְיטוּ וּמַעֲשֵׂה יָדָיו לֹא רָאוּ
לֶכֶן¹³

גָּלָה עֲמִי מִבְּלִי דַעַת
וּכְבוֹדוֹ מִזֶּה רָעַב נְהַמּוֹנֹ צִחָה צָמָא

17 וְשֹׁפַח אֲדָנִי קִדְקֵד בְּנוֹת־צִיּוֹן וַיְהִי פָתָהּ יַעֲרָה
24 וַהֲיָה

תַּחַת־בָּשָׁם מִקַּיְהִיָּה וְתַחַת חֲגֶרֶה נִקְפָּה
וְתַחַת־מִקְשָׁה קָרְחָה וְתַחַת פְּתִיגִיל מִחֲנֹנֶת שָׁק
כִּי תַחַת־יָפִי*

* * *
[מִתִּיד בְּחֶרֶב וּפְלוּ וּגְבוּרֶתָּהּ בְּמִלְחָמָה
וְאָנּוּ וְאָבְלוּ פִתְחֶיהָ וְנִקְתָּה לְאָרֶץ תֵּשֵׁב]
* * *

1 וַהֲחִיּוּקוֹ שִׁבְעַת נָשִׁים בְּאִישׁ אֶחָד בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר

לְחַמְנוּ נֹאכַל וְשִׁמְלוֹתֵנוּ נִלְבָּשׁ
רַק יִקְרָא שִׁמְךָ עָלֵינוּ אֲסַף חֲרָפָתֵנוּ

9. 5. I — 7.

/	/	/		/	/	/
/	/	/		/	/	
		/	/	/	/	
/	/		/	/		/
/	/		/	/		/
		/	/			
/	/		/	/		/

1 אֲשִׁירָה גֵּא לִידִידִי שִׁירַת דּוּדִי לְכַרְמוֹ

כֶּרֶם הָיָה לִידִידִי בְּקֶרֶן בֶּן־שֹׁמֶן

2 נִיעֲזָקָהּ נִיסְקָלָהּ נִיטְעָהּ שָׂרָק

נִיבֵן? מִגְדֵּל? בְּתוֹכּוֹ וְגַם־יָקָב חָצַב בּוֹ

נִיקּוֹ לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ — — בָּאֲשִׁים

3 וַעֲתָה

יֹשֵׁב יְרוּשָׁלַם וְאִישׁ יְהוּדָה שְׁפָמוֹ־נָא בִינִי וּבֵין כְּרָמִי

4 מִה־לַּעֲשׂוֹת עוֹד לְכַרְמִי וְלֹא עָשִׂיתִי בּוֹ

מִדּוּעַ קִוִּיתִי לַעֲשׂוֹת עֲנָבִים וַיַּעַשׂ בָּאֲשִׁים

5 וַעֲתָה

אֹדִיעָה גֵּא אֶתְכֶם [אֶת] אֲשֶׁר־אֲנִי עֹשֶׂה לְכַרְמִי

לֹא־אֶהְיֶה חֶבֶשׁ וּבִבִּיתִי אֵין־לָחֶם וְאֵין שְׂמֵלָה
לֹא תִשְׁמְנֵי קִצִּין עִם*

⁸כִּי־כָשְׂלָה יְרוּשָׁלַם וַיהוָה נָפַל
כִּי־לְשׁוֹנָם וּמַעֲלֵי[ה]ם עַל־יְהוָה לְמַרּוֹת עֲנִי כְבוֹדוֹ
⁹הַכֶּבֶת פָּנִי[ה]ם עָנְתָה בָם וַחֲטֹאתָם הִגִּידוּ וְלֹא כַחֲדוֹ
אֹזִי לְנַפְשָׁם כִּי־נִמְלּוּ לָהֶם רָעָה**

¹²עַמִּי נִגְשָׁיו מְעֻזָּל וְנָשִׁים מְשֻׁלוֹ בּוֹ
עַמִּי מֵאֲשֻׁרֶיהָ מֵתֵעִים וְאַרְחֻתֶיהָ בִּלְעֻי

7. 3,13—15.

∠ ∠ ∠ || ∠ ∠ ∠
∠ ∠ | ∠ ∠

¹³נִצָּב לְרִיב יְהוָה וְעָמַד לְדִין עַמּוֹ
¹⁴יְהוָה בְּמִשְׁפָּט יִבּוֹא עִם־זִקְנֵי עַמּוֹ וְשָׂרָיו
וְאַתָּם בְּעֶרְתָּם הַכְּרִם גִּזְלַת הָעָנִי בִּבְתִּיכֶם
¹⁵מַלְכֶם תִּדְכָּאוּ עַמִּי וּפָנִי עֲנִיִּים תִּטְחֲנוּ
נָאִם־אֲדַנִּי יְהוָה צְבָאוֹת

8. 3,16—17. 24. (25—26). 4,1.

∠ ∠ | ∠ ∠
∠ ∠ ∠ || ∠ ∠
∠ ∠ | ∠ ∠ || ∠ ∠ ∠
∠ ∠ ∠ || ∠ ∠ ∠
∠ ∠ ∠ || ∠ ∠ | ∠ ∠
∠ ∠
∠ ∠ || ∠ ∠
∠ ∠ | ∠ ∠ | ∠ ∠

¹⁶וַיֹּאמֶר יְהוָה

יַעַן־כִּי נִבְחָתוּ בְּנוֹת צִיּוֹן
וַתִּלְכְּנָה גִטּוֹת גְּרוֹן וּמִשְׁקָרוֹת עֵינֵיהֶן
הַלּוֹךְ וְטַפּוּף תִּלְכְּנָה וּבִרְגֵלִי[ה]ם תַּעֲכֹסְנָה

וּדְרֶךְ ¹² || כְּסוֹם ⁹

* Besser nach LXX לא־אֶהְיֶה קִצִּין־עִם.

** Oder ? אֹזִי לְנַפְשָׁם כִּי־רָעָה[ה] נִמְלּוּ לָם?

16 וְעַל־כָּל אַנְיֹזֹת תְּרִשִׁישׁ וְעַל־כָּל סְפִינֹת הַחֲמֹדָה
17 וְיֹשֶׁבֶת גְּבוּהֹת הָאָדָם וְשָׂפַל רוּם אַנְשִׁים
וְנִשְׁגָּב יְהוָה לְבָדוֹ

20 בְּיָזִים הֵהוּא וְשָׁלִיף הָאָדָם
אֶת־אֱלִילֵי כֶסֶף וְאֶת־אֱלִילֵי זָהָב לַחֲפָרָפוֹת וְלַעֲטָלָפִים
21 וְכָאוּ* בְּנִקְרוֹת הַצָּרִים וּבְכֶסְעֵי הַסְּלָעִים
מִפְּנֵי־פַחַד יְהוָה וּמִהֲדַר גְּאוּנוֹ בְּקוֹמוֹ לַעֲרֵץ הָאָרֶץ

6. 3, 1—9. 12.

				(?)			

1 כִּי הִנֵּה

הָאָדָוֶן יְהוָה צְבָאוֹת מְסִיר מִירוּשָׁלַם וּמִיהוּדָה
מִשְׁעָן וּמִשְׁעֵנָה 2 שׁוֹפֵט וְנָבִיא גְבוּר וְאִישׁ מַלְחָמָה
3 שׂר חֲמִשִּׁים וּנְשׂוֹא פָנִים וַיִּזְעַן וַיַּחֲכֶם חֲרָשִׁים
4 וְנָתַתִּי נְעָרִים שָׂרֵי[ה]ם וְתַעֲלוּלִים יִמְשְׁלוּ בָם

5 וְנִגְשׁ הָעָם אִישׁ־[בָּ]אִישׁ וְאִישׁ בִּרְעֵהוּ
יִרְחֲבוּ הַנָּעַר בְּזָקֵן וְהַנְּקֵלָה בְּנִכְבֵּד
6** בִּי־יִתְפֹּשׂ אִישׁ [בְּ]אֲחִיו בֵּית אָבִיו
שִׁמְלָה לְכָה קָצִין תִּהְיֶה לָנוּ
וְהַמְכֻשָּׁלָה הַזֹּאת תַּחַת יָדֶךָ**
7 יֵשָׂא בְיָזִים הֵהוּא לֵאמֹר

ובאו במערות צרים 19 || והאלילים כליל יחלפו 18 || ביזם שהוא 17
אשר 20 || ובמחלות עפר מפני פחד יהוה ומהדר גאונו בקומו לערץ הארץ
|| וקסם וזקן 2 || כל משען־לחם וכל משען־מים 3, 1 || עשה־לו להשתחיות
וגבון לחש 3

* + להטמן? Vgl. 2,10.

** Metrum unsicher.

וּבֵית אֱלֹהֵינוּ בְּרֹאשׁ הַהָרִים וְנִשְׂא מִנְבָּעוֹת
וְנִהְרֵי אֱלֹי הַנְּזִיִּים³ וְהִלְכּוּ עַמִּים רַבִּים
וַאֲמָרוּ
לָכֵן וְנַעֲלֶה אֶל־הַר יְהוָה אֶל־בֵּית אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
וְיִרְגְּנוּ מִדְּרָכָיו וְנִלְכֶּה בְּאַרְצֹתָיו
כִּי־מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וְדָבַר יְהוָה מִירוּשָׁלַם
וְנִשְׁפָּט בֵּין הַנְּזִיִּים וְהִזְכִּיתָ לְעַמִּים רַבִּים⁴
וְכִתַּתִּי חֲרָבוֹתָם לְאֵתִים וְחַגִּיתִּי[הֶם] לְמִזְמֵרוֹת
לֹא־יִשָּׂא גֹזִי־אֶל־גֹּזִי חֶרֶב וְלֹא־יִלְמְדוּ עוֹד מִלְחָמָה

4. 2,6—II.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

[⁶כִּי נִשְׂשֵׁא אֶת־עַמּוֹ בֵּית יַעֲקֹב?]

כִּי־מָלְאוּ מִקְסָם וְעִנְנִים כִּפְלִשְׁתִּים⁷ וְנִבְדִּי? נִכְרִים יִשְׁפִּיקוּ
וְתִמְלֵא אֶרְצוֹ כֶּסֶף וְזָהָב וְאִין־קֶצֶה לְאַצְרֹתָיו⁷
וְתִמְלֵא אֶרְצוֹ סוּסִים וְאִין־קֶצֶה לְמִרְכָּבָתָיו
וְתִמְלֵא אֶרְצוֹ אֱלִילִים⁸ אֲשֶׁר עָשׂוּ אֲצַבְעֹתָיו⁸

5. 2,12—2I.

$\begin{array}{cccc|cccc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

¹²כִּי־יִזְם לִיהוָה צְבָאוֹת

עַל־כָּל גֵּאָה וְרֹם וְעַל־כָּל גִּשָּׂא וְנִבְהָה
¹³וְעַל־כָּל אֶרְצֵי הַלְּבָנוֹן וְעַל־כָּל אֱלֹזֵי הַבָּשָׁן
¹⁴וְעַל־כָּל הַהָרִים הָרָמִים וְעַל־כָּל הַנְּבָעוֹת הַנִּשְׂאֹת
¹⁵וְעַל־כָּל מִגְדַּל גִּבְהָה וְעַל־כָּל חוֹמָה בְּצוּרָה

וישח אדם וישפל־איש ואל־תשא 9-II || למַעֲשֶׂה יָדָיו יִשְׁתַּחֲוֶה 8 || כל 2
להם בוא בצור והטמן בעפר מפני פחד יהוה ומהדר גאנו עיני גבהות אדם
הָרָמִים וְהַנִּשְׂאִים 13 || שפל ושח רום אנשים ונשגב יהוה לבדו ביום ההוא

d) I, 21—26.

$\begin{array}{cccc|cc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

אִיכָה הִיְתָה לְזוֹנָה קָרְיָה נְאֻמָּנָה²¹

צִיּוֹן מְלֹאֲתִי מִשְׁפָּט צָדֵק וְלִין־בָּהּ

נִסְפָּךְ הָיָה לְסִינִים סְבֹאֵךְ מֵהוֹל²²

שָׁרִיךְ סוֹרְרִים וְחֻבְרֵי גִנְבִים כָּלֹז אֶהֱב שְׂחָד וְרֹדֵף שְׁלֹמָנִים²³

יָתוֹם לֹא־יִשְׁפֹּטוּ וְרֵיב אֶלְמָנָה לֹא־יָבוֹא אֲלֵיהֶם

לָכֵן²⁴

נָאֻם הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל

הָיָה

אֲנַחְם מִצָּרִי וְאֶנְקָמָה מֵאֹיְבֵי

וְאֶצְרֶךְ בְּכֹר סִינִיךְ וְאֶסִּירָה כָּל בְּדִילֶיךָ²⁵

וְאֶשִׁיבָה שְׁפָטֶיךָ כְּבִרְאשָׁנָה וְיַעֲצִיךְ כְּבִתְחֻלָּה²⁶

אֲחֵרֵי־כֵן יִקְרָא־לְךָ עִיר הַצָּדֵק קָרְיָה נְאֻמָּנָה

2. I, 29—31.

$\begin{array}{cccc|cc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

כִּי־תִבְשׂוּ מְאִילִים אֲשֶׁר חֲמַדְתֶּם וְתִחַפְּרוּ מֵהִנְגּוֹת אֲשֶׁר בְּחַרְתֶּם²⁹

כִּי־תִהְיוּ כְּאֵלָה נִבְלָת עֲלֶה וְכִנְנָה אֲשֶׁר־מִים אֵין־לָהּ³⁰

וְהָיָה הַחֹסֶן לְנִעֲרַת וּפְעָלוֹ לְגִיצוֹן³¹

וּבָעֲרוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו וְאֵין מִכְבָּה

3. 2, 2—4.

$\begin{array}{cccc|cc} \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \\ \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } & \text{ } \end{array}$

וְהָיָה²

בְּאַחֲרִית הַיָּמִים גִּבּוֹן יִהְיֶה הָר בֵּית־יְהוָה

וְאֶשִׁיבָה יְדֵי עֲלִיךָ²⁵ || בְּמִים²² || וְעָתָה מִרְצָחִים²¹

b) I, 10—17.

$\begin{array}{cccc|cc} \angle & \angle & \angle & & \angle & \angle \\ \angle & \angle & \angle & & \angle & \angle & \angle \\ \angle & \angle & | & \angle & \angle & || & \angle & \angle & | & \angle & \angle \end{array}$

¹⁰שָׁמְעוּ דְּבַר יְהוָה קָצִינֵי סֹדִם

הַאֲזִינוּ תוֹרַת אֱלֹהֵינוּ עִם עֲמֶרָה

¹¹לְמַה־לִּי רַב זְבַחֵיכֶם יֹאמַר יְהוָה

שָׁבַעְתִּי עֲלוֹת אֵילִים וְחִלֵּב מְרִיאִים

וְדָם־פָּרִים [וּכְבָּשִׁים] וְעֲתוּדִים לֹא חָפַצְתִּי (?)

¹²כִּי־תָבֹאוּ לִרְאוֹת פָּנַי מִי־בִקֵּשׁ זֹאת מִיְּדֵיכֶם

¹³לֹא־תוֹסִיפוּ הִבִּיא מִנְחַת־שָׁוָא תוֹעֵבָה הִיא־לִי (?)

קָרָא מִקְרָא לֹא־אוֹכֵל אֹוֹן וְעֲצָרָה (?)

¹⁴חֲדָשֵׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שָׁנָא נִפְשִׁי

הָיוּ עָלַי לְטָרַח נִלְאַתִּי נִשָּׂא

¹⁵וּבִפְרָשְׁכֶם כְּפִיכֶם אֲעֵלִים עֵינַי [מִכֶּם]

גַּם כִּי תִרְבוּ תַפְלָה אֵינֶנִּי שֹׁמֵעַ

¹⁶יְדֵיכֶם דָּמִים מָלְאוּ רַחְצוּ הַזְכוּ

הַסִּירוּ רַע־מַעֲלָלֵיכֶם מִנֶּגֶד עֵינַי

[חֲדְלוּ הָרַע ¹⁷לְמַדּוֹ הֵיטֵב]

דִּרְשׁוּ מִשְׁפָּט יִסְרוּ חֲמוּץ שִׁפְטוֹ יִתּוֹם רִיבוֹ אֲלֻמָּה

c) I, 18—20.

$\begin{array}{cccc|cc} \angle & \angle & \angle & & \angle & \angle \\ \angle & \angle & & & \angle & \angle \\ \angle & \angle & \angle & & \angle & \end{array}$

¹⁸לְכוּ־נָא וְנִזְכָּחָה יֹאמַר יְהוָה

אִם־יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כְּשָׁנִי[ם] כְּשִׁלְג יִלְבִּינוּ

אִם־יֵאָדִימוּ כִּתּוּלָע כְּצֶמֶר יִהְיוּ

¹⁹אִם־תֵּאָבּוּ וּשְׁמַעְתֶּם טוֹב־הָאָרֶץ תֵּאֱכֹלוּ

²⁰וְאִם תִּמָּאֲנוּ וּמְרִיתֶם תִּרְבַּ תֵּאֱכֹלוּ

כִּי־פִי יְהוָה דִּבֶּר

¹² חֲדָשׁ וְשִׁבְתָּ ^b ¹³ קִטְרַת ^a ¹³ || רִמָּס חֲצָרִי ¹²

Jesaia — I. I, 2—26.

a) I, 2—9.

∠	∠		∠	∠		∠	∠
∠	∠		∠	∠		∠	∠
∠	∠		∠	∠		∠	∠
			∠	∠		∠	∠
			∠	∠		∠	∠
			∠	∠		∠	∠
			∠	∠		∠	∠

²שָׁמְעוּ שָׁמַיִם וְהָאָזְנוּ אָרֶץ כִּי־יְהוָה דִּבֶּר
בָּנִים גִּדְּלָתִי וְרוֹמְמָתִי וְהֵם פָּשְׁעוּ בִּי
³יָדַע שׁוֹר קָנָהוּ וַחֲמוֹר אָבוֹם בַּעֲלָיו
יִשְׂרָאֵל לֹא יָדַע עַמִּי לֹא הִתְבּוֹנֵן

⁴הָיָה

נָוִי חָטָא עִם כָּכָר עוֹן זָרַע מַרְעִים בָּנִים מַשְׁחִיתִים
עָזְבוּ אֶת־יְהוָה נִאֲצוּ אֶת־קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
⁵עַל־מָה תִּכְוָעוֹד תּוֹסִיפוּ סָרָה כָּל־רֹאשׁ לַחֲלִי וְכָל־לֵב דָּוִי
⁶מִכְּפִירָנָל וְעַד־רֹאשׁ אֵין־בּוֹ מָתָם פָּצַע וַחֲבוּרָה וּמִכָּה טְרִיָּה
לֹא־זָרוּ וְלֹא חֲבָשׁוּ וְלֹא רִפְכָּה בַּשָּׁמֶן
⁷אֲרָצְכֶם שָׁמָּה עָרִיכֶם שָׂרְפוֹת אֵשׁ
אֲדַמְתֶּכֶם לַגִּגְדֶּכֶם זָרִים אֲכָלִים אֹתָהּ
⁸וְנִזְוָתָרָה בַּת־צִיּוֹן כְּסָפָה בְּכֶרֶם כְּמַלּוּנָה בְּמִקְשָׁה כְּעִיר נְצוּרָה
⁹לְוָלִי יְהוָה צָבָאוֹת הִזְתִּיר לָנוּ שְׂרִיד*
כְּסֹדֶם הָיִינוּ לַעֲמָרָה דְּמִינוּ

בְּמַעֲט 9 || וּשְׁמָמָה כְּמַהֲפַכַת סֹדֶם 7 || נִזְרוּ אֲחֹזֵר 4

* Von Sievers als „sehr lahmer Doppeldreier“ metrisch beanstandet. Aber sein Doppelvierer mit dem harten Rhythmus hōthīr-lanú ist nicht besser. Vgl. 5, I. 5,5 u. 6^c u. ö.

Biblia Hebraica. Adjuvantibus professoribus G. Beer, F. Buhl, G. Dalman, S. R. Driver, M. Löhr, W. Nowack, I. W. Rothstein, V. Ryssel ed. R. Kittel.
 I. Genesis—Regum. 1905. geh. M. 4 —; geb. in Leinen M. 5.20
 II. Jesaia—Chronica. 1906. geh. M. 4 —; geb. in Leinen M. 5.20
 Dasselbe in einem Bande geheftet M. 8 —; geb. in Halbleder M. 10 —

Daraus in Einzelheften:

1. Genesis, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1 —
2. Exodus, bearbeitet von V. Ryssel und R. Kittel.
 Leviticus, bearbeitet von V. Ryssel . . . . . M. 1.30
3. Numeri, bearbeitet von V. Ryssel und R. Kittel.
 Deuteronomium, bearbeitet von S. R. Driver . . . . . M. 1.30
4. Liber Josuae, bearbeitet von S. R. Driver.
 Liber Judicum, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1 —
5. Liber Samuelis, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1 —
6. Liber Regum, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1 —
7. Liber Jesaiae, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1 —
8. Liber Jeremiae, bearbeitet von I. W. Rothstein . . . . . M. 1.30
9. Liber Ezechiel, bearbeitet von I. W. Rothstein . . . . . M. 1 —
10. Duodecim Prophetae, unter Mitwirkung von R. Kittel
 bearbeitet von W. Nowack . . . . . M. 1 —
11. Liber Psalmorum, bearbeitet von F. Buhl . . . . . M. 1.30
12. Proverbia et Job, bearbeitet von G. Beer . . . . . M. 1.20
13. Quinque Volumina, bearbeitet von G. Dalman, S. R. Driver,
 R. Kittel und F. Buhl . . . . . M. 1 —
14. Daniel, Esra, Nehemia, bearbeitet von M. Löhr . . . . . M. 1 —
15. Chronica, bearbeitet von R. Kittel . . . . . M. 1.30

Dalman, G., Grammatik des jüdisch-palästinischen Aramäisch.

Nach den Idiomen des palästin. Talmud, des Onkelostargum und Prophetentargum und der jerusalemischen Targume. Zweite, vermehrte und vielfach umgearbeitete Auflage. 1905. M. 12 —; geb. M. 13 —

König, F. E., Histor.-krit. Lehrgebäude der hebräischen Sprache mit comparativer Berücksichtigung des Semitischen überhaupt.

- I. Schrift, Aussprache, Pronomen und Verbum. 1881. M. 16 —; geb. M. 18.50
- II. Schluss d. speciellen u. generelle Formenlehre. 1895. M. 16 —; geb. M. 18.50
- III. Syntax. 1897. M. 18 —; geb. M. 20.50

Strack, Herm. L., Grammatik des Biblisch-Aramäischen mit den nach Handschriften berichtigten Texten und einem Wörterbuch. Vierte, sorgfältig verbesserte Auflage. 1905. M. 2 —; geb. M. 2.50

The Sacred Books of the Old Testament. A Critical Edition of the Hebrew text, printed in Colors, with Notes, prepared by eminent Biblical Scholars of Europe and of America, under the Editorial Direction of Paul Haupt. 20 Bände. Preis des 1893—1904 Erschienenen M. 104 — (Einzelpreis zwischen M. 2.50 und Mk. 18 —; geb. je M. 1.50 mehr)

Bis jetzt erschienen folgende 16 Bände:

Genesis: C. J. Ball, Oxford. Leviticus: S. R. Driver, Oxford. Numbers: J. A. Paterson, Edinburgh. Joshua: W. H. Bennett, London. Judges: G. F. Moore, Cambridge (Mass.). Samuel: K. Budde, Marburg. Kings: B. Stade, Giessen. Isaiah: T. K. Cheyne, Oxford. Jeremiah: C. H. Cornill, Breslau. Ezekiel: C. H. Toy, Cambridge (Mass.). Psalms: J. Wellhausen, Göttingen. Proverbs: E. Kautzsch, Halle. Job: C. Siegfried, Jena. Daniel: A. Kamphausen, Bonn. Esra-Nehemiah: H. Guthe, Leipzig. Chronicles: R. Kittel, Leipzig. (Vier Bände stehen noch aus.)

In englischer Übersetzung mit sachlichen Anmerkungen liegen vor:

Leviticus, Joshua, Judges (geb. je 6 M.); Isaiah, Ezekiel, Psalms (geb. je 10 M.)

Weiß, B., Das Neue Testament griechisch, mit kurzem Kommentar zum Handgebr. bei der Schriftlektüre. Drei Bände je M. 8 —; geb. M. 10 —

I. Die vier Evangelien. 2. Aufl. 1905. — II. Paulinische Briefe mit Hebräerbrief. 2. Aufl. 1902. — III. Apostelgeschichte, kathol. Briefe, Apokalypse. 2. Aufl. 1902.

Erhältlich auch in 11 Heften zu je M. 2.20; Heft 9 M. 4 —

— **Das Neue Testament deutsch,** nach D. Martin Luthers berichtigter Übersetzung mit fortlaufender Erläuterung versehen. 2. verb. Aufl. 1907.

- I. Evangelien und Apostelgeschichte. M. 5 —; geb. M. 6 —
- II. Apostol. Briefe und Offenbarung Johannis. M. 5 —; geb. M. 6 —

Isaiah, Book of

Author

Staerk, Willy Otto Alexander (ed.)

Title

Die Dichtungen Jesaias.

231603

Bible
Comment. (O.T.)

Isaiah
S.

DATE

NAME OF BOOK

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU

